
Б И Л Т Е Н
СЛУЖБЕНА ОБЈАШЊЕЊА И СТРУЧНА МИШЉЕЊА
ЗА ПРИМЕНУ ФИНАНСИЈСКИХ ПРОПИСА

1/јануар 2011.
година LI
ISSN 0354-3242

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
БЕОГРАД

Оснивач и издавач
Министарство финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20
www.mfin.gov.rs

(Оснивачка и издавачка права преузета од Министарства финансија СРЈ на основу Споразума о преносу оснивачких права бр. 651-01-1/2003)

За издавача
др Диана Драгутиновић, министар финансија

Уређивачки одбор
Вук Ђоковић, мр Наташа Ковачевић,
Весна Хрељац-Ивановић, мр Јасмина Кнежевић

Главни уредник
Вук Ђоковић
државни секретар

Уредник
мр Јасмина Кнежевић
jasmina.knezevic@mfin.gov.rs

Редакција
БИЛТЕН Службена објашњења и сиручна мишљења
за примену финансијских прописа
Министарство финансија Републике Србије
Кнеза Милоша 20, 11000 Београд
Тел. 011/3642 659

Припрема и штампа
Штампариа Министарства финансија Републике Србије
Београд, Кнеза Милоша 20

Tel: 011/3642 659 bilten@mfin.gov.rs

Билтен излази месечно.
Copyright © 2003-2011 by Министарство финансија Републике Србије
Сва права задржана.

САДРЖАЈ

ЈАВНИ ПРИХОДИ

ПОРЕЗИ

1. Порески третман првог преноса права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту који дипломатско-конзуларном представништву у Републици врши обвезник ПДВ 11
2. Остваривање привилегије дипломатско-конзуларних представништава у Републици Србији увоза и куповине у Републици моторног горива и горива за грејање без плаћања ПДВ и акцизе 15
3. Порески третман промета услуге стицања права на издавање, дистрибуцију и продају књига које право обвезник ПДВ – домаће привредно друштво стиче од нерезидентног правног лица 18

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета удела у привредном друштву који врши обвезник ПДВ, као и обавеза исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности коју је обвезник ПДВ – преносилац удела унео као улог у то привредно друштво при оснивању 21
 2. Порески третман промета добара и услуга који врши обвезник ПДВ у оквиру изградње објекта Сигурна кућа чија изградња се финансира новчаним средствима која је НВО „Саветовалиште против насиља у породици“ прикупила у оквиру медијске кампање РТС „Спречимо насиље у породици“ 23
-

3. Порески третман промета услуге посредовања код промета услуга смештаја и исхране у хотелима који се налазе у иностранству.....	24
4. Порески третман промета услуге посредовања код учења страног језика и школовања у иностранству који врши привредно друштво – обвезник ПДВ	26
5. Порески третман промета услуга саветовања у вези са предлагањем модела јавно-приватног партнерства који страном лице врши домаћем лицу – обвезнику ПДВ, за потребе органа локалне самоуправе.....	27
6. Порески третман промета услуге превоза робе, која се извози, од једног до другог одредишта на територији Републике, одакле ће се вршити услуга превоза предметне робе у иностранство	30
7. Порески третман промета услуге посредовања код промета удела у домаћем привредном друштву, при чему је продавац удела страном правно лице, а купац домаће правно лице.....	32
8. Порески третман отписа (расхода) добара – уништавања DVD-ја за које је истекла лиценца, који врши обвезник ПДВ – стицалац лиценце за дистрибуцију филмова	33
9. а) Порески третман првог преноса права располагања на незавршеном стамбеном објекту који врши обвезник ПДВ – инвеститор другом обвезнику ПДВ, као и право на одбитак претходног пореза по основу стицања тог објекта обвезника ПДВ који предметни објекат стиче у циљу његове даље изградње и промета економски делјивих целина (станова) у оквиру њега. ...	34
б) Порески третман промета станова у оквиру стамбеног објекта који је делом изграђен од стране обвезника ПДВ који је извршио први пренос права располагања на незавршеном стамбеном објекту, а делом од стране обвезника ПДВ – стицаоца незавршеног стамбеног објекта који је завршио изградњу предметног објекта и врши промет станова у оквиру тог објекта	34

10. Порески третман промета добара без накнаде – слања на уништавање, која је обавезник ПДВ заменио у гарантном, односно вангарантном року, јер је утврђено да су неисправна . . .	38
11. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на увоз опреме за мерење земљотреса коју Републички сеизмолошки завод добија по основу донације из НАТО програма	40
12. Порески третман промета добара и услуга који врши обавезник ПДВ – ЈКП „Водовод“	41
13. Порески третман промета опрема за опремање канцеларије за безбедност летења као донације Министарства одбране Краљевине Данске Министарству одбране Републике Србије . . .	42
14. Која добра се сматрају превозним средствима из члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (1) Закона о ПДВ?	43
15. Примена одредаба Закона о ПДВ у случају када обавезник ПДВ – инвеститор потражује од обавезника ПДВ – извођача радова новчана средства на име престанка банкарских гаранција којима је извођач радова гарантовао инвеститору квалитет изведених радова у одређеном периоду	44
16. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке путничког возила намењеног за превоз запослених обавезника ПДВ који се бави грађевинском делатношћу, као и резервних делова и горива за предметно возило	45

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Да ли обавезник има право да за 2010. годину користи порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица у случају када је набављена опрема већ била коришћена у Републици, а њено плаћање извршено у јануару 2010. године? . . .	49
2. Да ли се по основу улагања извршених у набавку светлећих реклама, као и по основу улагања у рачунарски софтвер, признаје право на порески подстицај из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица?	50

-
3. Да ли су расходи обвезника учињени на име хуманитарне помоћи и то уплатом новца на рачуне који су отворени за посебне намене, при чему се та новчана средства искључиво користе за санацију елементарне непогоде – земљотреса на подручју града Краљева, расходи који се признају у пореском билансу?..... 51
 4. Да ли курсне разлике које су обрачунате по основу главнице, односно камате код дуга у иностраној валути према повериоцу са статусом повезаног лица представљају припадајуће трошкове у смислу Закона о порезу на добит правних лица?..... 52
 5. Да ли обвезник који се бави грађевинском делатношћу има право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица за улагање извршено у набавку моторног возила? 54
 6. Да ли обвезник има право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица за улагања извршена у набавку опреме – сушаре резанаца и котларнице за угаљ која је већ била коришћена на територији Републике? 55
 7. Порески третман здравствене установе са становишта Закона о порезу на добит правних лица 56
 8. Порески третман факултета са становишта Закона о порезу на добит правних лица 58
 9. Порески третман прихода који оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника у случају када скупштина чланова привредног друштва донесе одлуку да се из остварене (а нераспоређене) добити друштва исплати дивиденда нерезидентном правном лицу (као власнику удела у капиталу резидентног друштва), који тај приход улаже у повећање основног капитала резидентног друштва на тај начин да повећава своје учешће у капиталу резидента 60
 10. Да ли се издавање ваучера који се даје пословном партнеру како би га искористио искључиво ради набавке добара која се сматрају пригодним поклонима за сврхе унапређења пословне сарадње, односно коришћења (угоститељских) услуга у тачно одређеним објектима, може сматрати издатком за репрезентацију у смислу Закона о порезу на добит правних лица?..... 62
-

-
11. Пореског третмана прихода стамбене зграде оствареног по основу отуђења стана 63
 12. Да ли се исправка вредности потраживања које обвезник има од лица коме истовремено дугује признаје као расход у пореском билансу обвезника? 64
 13. Исказивање података у Обрасцу СУ приликом утврђивања сразмере улагања у складу са чланом 50а Закона о порезу на добит правних лица 65

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се порез на имовину плаћа на право својине на кабловску канализацију и на телекомуникационе каблове? 67
 2. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права на стицање права својине на пољопривредном земљишту по основу правоснажне судске пресуде на основу признања?..... 71
 3. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права код размене станова којом физичко лице стиче први стан одговарајуће површине за његово породично домаћинство, а преноси право својине на стану неодговарајуће површине за његово породично домаћинство, уз доплату у новцу?..... 72
 4. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права на пренос права својине на стану по основу уговора о откупу стана, који је физичко лице – купац са продавцем закључило 30.7.1991. године, за који је надлежни порески орган сазнао у децембру 2010. године? 75
 5. Да ли се плаћа порез на поклон у случају раскида уговора о поклону којим је мајка поклонила 1/2 стана ћерки, при чему ћерка није ступила у посед тог стана, с обзиром да је у корист мајке конституисано доживотно право становања у предметном стану? 78
 6. Да ли се порез на пренос апсолутних права плаћа код конверзије права коришћења у право својине на грађевинском земљишту? 81
-

-
7. Да ли лице које је обвезник ПДВ које купује половне камионе и тракторе (у склоповима и целисти) од физичких и правних лица која нису обвезници пореза на додату вредност, има обавезу плаћања пореза на пренос апсолутних права? 82

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Порез на употребу моторних возила на мотоцикле у складу са Законом о изменама и допунама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 101/10) који се примењује од 1. јануара 2011. године 87
2. Да ли се плаћа порез на употребу моторних возила код издавања саобраћајне дозволе, односно регистрационе налепнице, за теретно возило чија је највећа дозвољена маса 3.500 kg? 88
3. Да ли се плаћа порез на употребу пловила у случају када пловила представљају основно средство за обављање делатности привредног друштва? 89
4. Могућност ослобођења од пореза на регистровано оружје – на неограничени број оружја које обвезник добије на поклон као награду од Војске Србије, односно од органа надлежног за унутрашње послове Републике Србије, као и на трофејно оружје 91

ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

1. Да ли је суд или јединица локалне самоуправе надлежна за наплату накнаде из односа насталог закључењем уговора о коришћењу дела јавног пута ради постављања рекламне табле између управљача јавног пута и корисника, којим је уређено да неплаћање накнаде представља разлог за престанак уговора и којим се, у случају спора, уговара судска надлежност, односно на наплату накнаде за постављање рекламних табли, рекламних панона, уређаја за сликовно или звучно обавештавање или оглашавање на путу, односно поред тог пута? 93
-

-
2. Да ли је Пореска управа надлежна за принудну наплату новчаних казни које Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности изриче органима власти у поступку административног извршења својих решења? 95
 3. Да ли је Пореска управа надлежна за принудну наплату накнаде за коришћење грађевинског земљишта и осталих изворних прихода јединице локалне самоуправе? 98
 4. Да ли је услед уплата пореских обавеза вршених у 2010. години порески обвезник изгубио право на отпис ненаплаћених пореских обавеза из претходног периода за чији престанак, због застарелости, је поднео захтев надлежном пореском органу пре уплата у 2010. години? 101
 5. Достављање пореских аката и опомена за плаћање пореза 104

ТАКСЕ

1. Да ли се наплаћују републичке административне таксе за списе и радње у поступку легализације бесправно подигнутог објекта? 109

ЦАРИНЕ

1. Царинско складиштење 113
 2. Снабдевање бродова и пловила за разоноду 117
 3. Полагање обезбеђења за транзит робе у водном транспорту . . . 118
 4. Могућност окончања поступка активног оплемењивања по генералном одобрењу из 2009. године стављањем материјала у непромењеном стању у поступак царинског складиштења. 121
-

БУЏЕТСКИ СИСТЕМ

1. Да ли ребалансом може поново да се утврди нови максимални износ текуће буџетске резерве уколико до момента ребаланса буде распоређен износ текуће буџетске резерве од максималних 1,5% прихода и примања од продаје нефинансијске имовине? . . 123

ПОДСЕТНИК

Финансијски прописи донети у јануару месецу 2011. године . . 125

Ј А В Н И П Р И Х О Д И

ПОРЕЗИ

1. Порески третман првог преноса права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту који дипломатско-конзуларном представништву у Републици врши обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3653/2010-04 од 25.1.2011. год.)

Са аспектиа Закона о порезу на додатиу вредности

• Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04 ... 61/07, у даљем тексту: Закон о ПДВ) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о ПДВ, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Према ставу 3. тачка 7) истог члана Закона о ПДВ, прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката.

Одредбом члана 2. став 1. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, у даљем тексту: Правилник) прописано је да се новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона о ПДВ, сматрају објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године.

Економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др), у складу са ставом 2. члана 2. Правилника, сматрају се делови новоизграђених грађевинских објеката из става 1. овог члана, који се испоручују као посебна целина и за које се уговара посебна накнада.

Новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката (у даљем тексту: објекти), у смислу члана 4. став 3. тачка 7) Закона о ПДВ, а у складу са одредбом члана 3. став 1. Правилника, сматрају се и објекти чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године, независно од степена изграђености, а који као такви могу бити предмет преноса права располагања.

У складу са наведеним законским и подзаконским одредбама, ПДВ се обрачунава по прописаној стопи ПДВ и плаћа у складу са Законом на први пренос права располагања (који врши обвезник ПДВ) на:

– новоизграђеним грађевинским објектима, у свим степенима изграђености, који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године;

– економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката (у свим степенима изграђености који као

такви могу бити предмет преноса права располагања), а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године;

– новоизграђеним грађевинским објектима, независно од степена изграђености, који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године;

– економски дељивим целинама у оквиру новоизграђених грађевинских објеката (независно од степена изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања), а чија је изградња започета до 31. децембра 2004. године, а настављена од 1. јануара 2005. године, у делу који је изграђен од 1. јануара 2005. године.

• Према одредби члана 24. став 1. тачка 16) подтачка (1) Закона о ПДВ, ПДВ се не плаћа на добра и услуге намењене за службене потребе дипломатских и конзуларних представништава.

Одредбом става 4. истог члана Закона о ПДВ прописано је, између осталог, да се ослобођење из става 1. тачка 16) подтачка (1) овог члана остварује под условом реципроцитета, а на основу потврде министарства надлежног за иностране послове.

У складу са наведеним одредбама Закона о ПДВ, а на начин и по поступку прописаним одредбама чл. 17–19. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06, 63/07 и 99/10), на први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима, односно економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, који врши обвезник ПДВ дипломатским и конзуларним представништвима у Републици, за њихове службене

потребе, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Обвезник ПДВ који врши предметни промет има право на одбитак претходног пореза по том основу у складу са Законом.

Са аспектиа Закона о порезима на имовину

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09 и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. Закона).

Одредбом члана 25. став 1. Закона прописано је да је обвезник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из члана 23. став 1. тач. 1), 2) и 4) овог закона.

Дакле, ако обвезник пореза на додату вредност на Амбасаду врши први пренос права располагања на новоизграђеном грађевинском објекту који подлеже плаћању пореза на додату вредност, на тај пренос се не плаћа порез на пренос апсолутних права.

Ако се на пренос права располагања, односно права својине на објекту на Амбасаду не плаћа порез на додату вредност, тај пренос је предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

Имајући у виду да је обвезник пореза на пренос апсолутних права продавац (а не Амбасада као купац), нема законског основа да се купац ослободи плаћања пореске обавезе која му Законом није установљена ако је измирење те обавезе преузео уговором о купопродаји.

Министарство финансија напомиње да, сагласно одредби члана 42. став 2. Закона, лице на које је пренето апсолутно право,

које се уговором обавезало да плати порез на пренос апсолутних права, јемчи солидарно за плаћање тог пореза.

2. Остваривање привилегије дипломатско-конзуларних представништва у Републици Србији увоза и куповине у Републици моторног горива и горива за грејање без плаћања ПДВ и акцизе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 337-00-2/2011-04 од 24.1.2011. год.)

Са аспектиа Закона о акцизама

Одредбом члана 19. став 1. тачка 2) подтач. (1)–(4) Закона о акцизама („Сл. гласник РС“, бр. 22/01 ... 101/10) прописано је да се акциза не плаћа на производе које произвођач, односно увозник продаје за:

- (1) службене потребе дипломатских и конзуларних представништва;
- (2) службене потребе међународних организација, ако је то предвиђено међународним уговорима;
- (3) личне потребе страног особља дипломатских и конзуларних представништва, укључујући и чланове њихових породица;
- (4) личне потребе страног особља међународних организација, укључујући и чланове њихових породица, ако је то предвиђено међународним уговорима.

Правилником о ближим условима, начину и поступку остваривања ослобођења од плаћања акцизе на производе које произвођач, односно увозник продаје дипломатским и конзуларним представништвима и међународним организацијама, као и на деривате нафте који се продају на основу међународног уговора („Сл. гласник РС“, бр. 41/09, у даљем тексту: Правилник) ближе су уређени услови, начин и поступак остваривања овог ослобођења од плаћања акцизе.

Према члану 3. ст. 1. и 2. Правилника, ослобођење од плаћања акцизе из члана 2. тачка 1) Правилника обвезник може да оствари ако поседује:

1) фотокопију потврде о реципроцитету, односно документа којим се потврђује да је ослобођење од плаћања акцизе предвиђено међународним уговором, издатог од стране министарства надлежног за спољне послове (у даљем тексту: основна потврда);

2) оригинал службеног налога за набавку, односно увоз производа, без акцизе, који издаје овлашћено лице корисника производа.

Службени налог из става 1. тачка 2) овог члана издаје се на Обрасцу СНА – Службени налог за набавку, односно увоз производа, без акцизе.

Ослобођење од плаћања акцизе из члана 2. тачка 2) Правилника, према одредби члана 4. Правилника, обвезник може да оствари ако поседује:

1) фотокопију основне потврде;

2) оригинал налога за набавку, односно увоз производа, без акцизе, за личне потребе корисника производа, који издаје овлашћено лице корисника производа из члана 3. став 4. овог правилника, а чији је потпис депонован код Централне.

Налог из става 1. тачка 2) овог члана издаје се на Обрасцу ЛНА – Налог за набавку, односно увоз производа, без акцизе, за личне потребе корисника производа.

Чланом 5. Правилника прописано је да при увозу производа, корисник производа доставља надлежном царинском органу један примерак фотокопије основне потврде и два примерка Обрасца СНА – Службени налог за набавку, односно увоз производа, без акцизе или Обрасца ЛНА – Налог за набавку, односно увоз производа, без акцизе, за личне потребе корисника производа, од којих се један примерак враћа кориснику производа.

Према томе, корисник производа, у конкретном случају дипломатска и конзуларна представништва, као и њихово особље и чланови њихових породица, могу да набављају деривате нафте

без акцизе од свих обвезника акцизе (произвођача и увозника) који, су сходно члану 19. став 1. тачка 2) подтач. (1)–(4) Закона о акцизама, ослобођени плаћања акцизе, на начин и под условима прописаним Правилником.

Са аспектиа Закона о порезу на додату вредност

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), одредбом члана 24. став 1. тачка 16) подтач. (1) и (3), прописано је да се ПДВ не плаћа на добра и услуге намењене за службене потребе дипломатских и конзуларних представништава и личне потребе страног особља дипломатских и конзуларних представништава, укључујући и чланове њихових породица.

Ослобођење из става 1. тачка 16) подтач. (1) и (3) овог члана остварује се под условом реципроцитета, а на основу потврде министарства надлежног за иностране послове (став 4. члана 24. Закона).

У складу са наведеним одредбама Закона, а на начин и по поступку прописаним одредбама чл. 17Б19. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06, 63/07 и 99/10) и одредбом члана 7. Правилника о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 68/05), када је реч о увозу добара, на промет и увоз моторног горива и горива за грејање намењених службеним потребама дипломатских и конзуларних представништава у Републици и личним потребама страног особља дипломатских и конзуларних представништава, укључујући и чланове њихових породица, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Обвезник ПДВ који врши предметни промет има право на одбитак претходног пореза по том основу у складу са Законом.

3. Порески третман промета услуге стицања права на издавање, дистрибуцију и продају књига које право обвезник ПДВ – домаће привредно друштво стиче од нерезидентног правног лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-03177/2010-04 од 28.12.2010. год.)

Са аспекта Закона о порезу на додату вредност

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбама члана 10. став 1. тач. 2) и 3) Закона прописано је да је порески дужник, у смислу овог закона, порески пуномоћник кога одреди страном лице које у Републици нема седиште ни сталну пословну јединицу, а које обавља промет добара и услуга у Републици, односно прималац добара и услуга, ако страном лице не одреди пореског пуномоћника.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет обавља преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (5) Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, за промет услуга преноса, уступања и стављања на располагање ауторских права, права на патенте, лиценце, заштитних знакова и других права интелектуалне својине местом промета сматра место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште.

Одредбом члана 1. Закона о ауторским и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09) прописано је да се тим законом уређују права аутора књижевних, научних, стручних и уметничких дела (у даљем тексту: ауторско право), право интерпретатора, право првог издавача слободног дела, права произвођача фонограма, видеограма, емисија, база података и право издавача штампаних издања као права сродна ауторском праву (у даљем тексту: сродна права), начин остваривања сродних права и судска заштита тих права.

Чланом 145. Закона о ауторским и сродним правима прописано је да су сродна права преносива, осим личних права интерпретатора.

Сходно наведеним законским одредбама, местом промета услуге преноса, уступања и стављања на располагање ауторских права, укључујући и права сродна ауторским, сматра се место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште. Према томе, када обвезник ПДВ – домаће привредно друштво стекне право на издавање, дистрибуцију и продају књига од страног лица, тј. лица које на територији Републике нема седиште ни сталну пословну јединицу, односно пребивалиште, при чему то страно лице није одредило пореског пуномоћника у Републици, у том случају, обавезу обрачунавања и плаћања ПДВ, као порески дужник, има прималац услуга – домаће привредно друштво. Министарство финансија напомиње да ПДВ обрачунат на накнаду за промет предметних услуга обвезник ПДВ – домаће привредно друштво може да одбије од ПДВ који дугује као претходни порез у складу са одредбом члана 28. став 5. Закона.

Са аспектиа Закона о порезу на добити љавних лица

Према одредби члана 40. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту:

Закон), на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, накнада по основу ауторског и сродних права и права индустријске својине (у даљем тексту: ауторска накнада), камата и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари на територији Републике, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У складу са одредбом члана 71. ст. 1. и 2. Закона, порез по одбитку на приходе из члана 40. став 1. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту када је приход остварен, односно исплаћен, при чему приход из става 1. овог члана представља бруто приход који би се исплатио нерезидентном обвезнику да порез није одбијен од оствареног, односно исплаћеног прихода.

У конкретном случају, нерезидентно правно лице (са седиштем у Великој Британији), које је на основу уговора закљученог са аутором писаног дела стекло право на објављивање тог дела (за одређену територију и одређени временски рок), уступа резидентном правном лицу право на објављивање (тог) писаног дела (књиге, односно колекције књига) на територији друге државе (Хрватске), уз уговорену накнаду. Накнада коју резидентни обвезник (у том случају) плаћа нерезиденту, на име (уступљеног) права на објављивање, дистрибуцију и продају писаног дела, према мишљењу Министарства финансија, има карактер ауторске накнаде, која се опорезује порезом по одбитку у складу са чланом 40. став 1. Закона по стопи од 20%, уколико међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

1. Порески третман промета удела у привредном друштву који врши обвезник ПДВ, као и обавеза исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности коју је обвезник ПДВ – преносилац удела унео као улог у то привредно друштво при оснивању

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3590/2010-04 од 25.1.2011. год.)

• Одредбом члана 32. став 1. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да је обвезник који је остварио право на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности дужан да изврши исправку одбитка претходног пореза ако престане да испуњава услове за остваривање овог права, и то у року краћем од пет година од момента прве употребе за опрему, односно десет година од момента прве употребе за објекте.

Према одредби става 2. истог члана Закона, исправка одбитка претходног пореза врши се за период који је једнак разлици између рокова из става 1. овог члана и периода у којем је обвезник испуњавао услове за остваривање права на одбитак претходног пореза.

Изузетно од става 1. овог члана, обвезник не врши исправку одбитка претходног пореза у случају промета опреме за

вршење делатности, као и у случају преноса имовине или дела имовине из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона (став 3. члана 32. Закона).

У случају преноса из члана 6. став 1. тачка 1) овог закона не прекидају се рокови из става 1. овог члана, а преносилац имовине је дужан да достави стицаоцу неопходне податке за спровођење исправке из става 1. овог члана (ст. 4. и 5. члана 32. Закона).

Сагласно одредби става 5. члана 32. Закона, стицалац имовине из става 4. овог члана врши исправку одбитка претходног пореза који је за објекте и опрему за вршење делатности остварио преносилац имовине ако престане да испуњава услове за остваривање права на одбитак претходног пореза.

У складу са наведеним законским одредбама, исправку одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности врши обвезник ПДВ који престане да испуњава услове за остваривање права на одбитак претходног пореза у прописаном року, и то обвезник ПДВ који је непосредно остварио право на одбитак претходног пореза за предметна добра (ПДВ плаћен при увозу или ПДВ обрачунат и исказан у рачуну, односно другом документу који служи као рачун, а који је у складу са Законом издао обвезник ПДВ – претходни учесник у промету) и обвезник ПДВ – стицалац имовине из члана 6. став 1. тачка 1) Закона. С тим у вези, обавеза исправке одбитка претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности из члана 32. Закона не односи се на обвезника ПДВ који је остварио право на одбитак претходног пореза за опрему и објекте за вршење делатности и предметна добра унео као улог у новоосновано привредно друштво у оквиру преноса имовине из члана 6. став 1. тачка 1) Закона, па после тога извршио промет удела у том привредном друштву.

• Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбом члана 25. став 2. тачка 5) Закона прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза, тј.

да се ПДВ не плаћа, између осталог, на промет удела, осим власничких удела из члана 4. овог закона.

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ – оснивач и једини члан привредног друштва изврши пренос удела у том привредном друштву, реч је о промету услуге за који је прописано пореско ослобођење. По основу промета удела у привредном друштву обвезник ПДВ – преносилац удела нема право на одбитак претходног пореза за добра и услуге које набавља за промет предметне услуге.

Министарство финансија напомиње да опрема и објекти за вршење делатности набављени од стране обвезника ПДВ који је предметна добра унео као улог у новоосновано привредно друштво у оквиру преноса имовине из члана 6. став 1. тачка 1) Закона и после тога извршио промет удела у том привредном друштву, не сматрају се добрима набављеним за промет ове услуге.

2. Порески третман промета добара и услуга који врши обвезник ПДВ у оквиру изградње објекта Сигурна кућа чија изградња се финансира новчаним средствима која је НВО „Саветовалиште против насиља у породици“ прикупила у оквиру медијске кампање РТС „Спречимо насиље у породици“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-67/2011-04 од 25.1.2011. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на

телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 5. став 1. Закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Сходно наведеним законским одредбама, примање новчаних средстава без обавезе примаоца новчаних средстава да изврши противчинидбу даваоцу (промет добара или услуга), не сматра се предметом опорезивања ПДВ. Међутим, ако се из добијених новчаних средстава врши набавка добара или услуга у Републици, испоручилац добара, односно пружалац услуга, ако је обвезник ПДВ и ако врши опорезиви промет, дужан је да за извршени промет обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

Према томе, када НВО „Саветовалиште против насиља у породици“ прими новчана средства прикупљена у оквиру медијске кампање РТС „Спречимо насиље у породици“ и тим средствима, као инвеститор, финансира изградњу објекта Сигурна кућа, обвезник ПДВ који врши промет добара или услуга у оквиру изградње предметног објекта дужан је да по том основу обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, с обзиром да у овом случају не постоји законски основ за остваривање пореског ослобођења.

3. Порески третман промета услуге посредовања код промета услуга смештаја и исхране у хотелима који се налазе у иностранству

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-64/2011-04 од 25.1.2011. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем

тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место у којем се налази непокретност, ако се ради о промету услуге која је непосредно повезана са том непокретношћу, укључујући делатност посредовања и процене у вези непокретности, као и пројектовање, припрему и извођење грађевинских радова и надзор над њима (став 3. тачка 1) истог члана Закона).

Сходно наведеним законским одредбама, местом промета услуга смештаја и исхране у хотелима сматра се место где се хотел налази, с обзиром да се предметне услуге, према мишљењу Министарства финансија, сматрају услугама које су непосредно повезане са непокретношћу – хотелом.

Место промета услуга посредовања, осим услуга посредовања из става 3. тачка 4) подтачка (11) овог члана, одређује се према месту промета добара и услуга који је предмет посредовања (члан 12. став 4. Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ врши промет услуге посредовања код промета услуга смештаја и исхране у хотелу који се налази ван територије Републике Србије (тако што у име и за рачун страног лица – пружаоца услуга смештаја и исхране наплаћује накнаду за предметне услуге и уплатиоцу накнаде издаје потврду о извршеној уплати, при чему за услугу посредовања остварује провизију од

страног лица), у том случају на накнаду за промет услуге посредовања (провизију) не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ, имајући у виду да место промета услуга смештаја и исхране у хотелима за које је пружена услуга посредовања, а самим тим и место промета услуге посредовања, није на територији Републике Србије.

Министарство финансија напомиње да обвезник ПДВ који врши промет услуге посредовања код промета услуга смештаја и исхране у хотелу који се налази ван територије Републике Србије има право на одбитак претходног пореза по том основу, у складу са одредбама члана 28. Закона.

4. Порески третман промета услуге посредовања код учења страног језика и школовања у иностранству који врши привредно друштво – обвезник ПДВ

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-63/2011-04 од 24.1.2011. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице (члан 12. ст. 1. и 2. Закона).

Према одредби члана 12. став 3. тачка 3) подтачка (1) Закона, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга

сматра се место где је услуга стварно пружена, ако се ради о услугама из области културе, уметности, спорта, науке и образовања, забавно-естрадним и сличним услугама, укључујући услуге организатора природби, као и са њима повезане услуге.

У складу са наведеним законским одредбама, местом промета услуга образовања сматра се место где је услуга стварно пружена.

Одредбом става 4. истог члана Закона прописано је да се место промета услуга посредовања, осим услуга посредовања из става 3. тачка 4) подтачка (11) овог члана, одређује према месту промета добара и услуга који је предмет посредовања.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет услуга посредовања код пружања услуга образовања, у конкретном случају посредовање код учења страног језика и школовања у иностранству, који врши обвезник ПДВ, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да је место промета ових услуга ван територије Републике Србије. Обвезник ПДВ (посредник) има право на одбитак претходног пореза по основу пружања предметних услуга у складу са Законом.

5. Порески третман промета услуга саветовања у вези са предлагањем модела јавно-приватног партнерства који страном лице врши домаћем лицу – обвезнику ПДВ, за потребе органа локалне самоуправе

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3682/2010-04 од 24.1.2011. год.)

• Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона, место промета услуга је место у којем пружалац услуга обавља своју делатност.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра се место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама саветника, инжењера, адвоката, ревизора и сличних услуга (члан 12. став 3. тачка 4) подтачка (7) Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, када страном лице, тј. лице које на територији Републике Србије нема седиште ни сталну пословну јединицу, односно пребивалиште или боравиште, врши домаћем лицу промет услуга саветовања у вези са предлагањем модела јавно-приватног партнерства, избором приватног партнера, као и дефинисањем стратегије развоја делатности за период трајања уговора о јавно-приватном партнерству, у том случају, а под условом да страном лице – пружалац услуга саветовања нема пореског пуномоћника, домаће лице коме је страном лице издало рачун за промет ових услуга има обавезу да, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона, обрачуна ПДВ на накнаду за извршени промет страног лица (на рачуну страног лица или на посебном документу сачињеном на основу података из рачуна страног лица) и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом, с обзиром да се, у конкретном случају, местом промета предметних услуга сматра територија Републике Србије.

- Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Право на одбитак претходног пореза може да оствари и порески дужник из члана 10. став 1. тач. 2) и 3) овог закона, под условом да је на накнаду за примљена добра и услуге обрачунао ПДВ у складу са овим законом и да примљена добра и услуге користи за промет добара и услуга из става 1. овог члана (став 5. истог члана Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, обвезник ПДВ који примљене услуге користи, односно које ће користити, да би извршио промет са правом на одбитак претходног пореза (опорезиви промет, промет за који је прописано пореско

ослобођење у складу са одредбама члана 24. Закона, као и промет који се врши у иностранству ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да се врши у Републици) има право да ПДВ који је, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона, обрачунао на накнаду за промет услуга страног лица, одбије као претходни порез.

Међутим, када обвезник ПДВ закључи уговор са страним лицем чији је предмет пружање услуга саветовања у вези са предлагањем модела јавно-приватног партнерства, избором приватног партнера, као и дефинисање стратегије развоја делатности за период трајања уговора о јавно-приватном партнерству, за потребе органа локалне самоуправе, у том случају, обвезник ПДВ, као порески дужник из члана 10. став 1. тачка 3) Закона, нема право да ПДВ обрачунат за промет страног лица одбије као претходни порез, с обзиром да у овом случају, према мишљењу Министарства финансија, нису испуњени услови за остваривање овог права.

6. Порески третман промета услуге превоза робе, која се извози, од једног до другог одредишта на територији Републике, одакле ће се вршити услуга превоза предметне робе у иностранство

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00034/2011-04 од 24.1.2011. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона прописано је да је место промета услуга место у којем пружалац услуге обавља своју делатност, а ако се промет обавља преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом члана 12. став 3. тачка 2) Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра место где се обавља превоз, а ако се превоз обавља и у Републици и у иностранству (у даљем тексту: међународни транспорт), одредбе овог закона примењују се само на део превоза извршен у Републици.

Општа стопа ПДВ за опорезиви промет добара и услуга или увоз добара износи 18% (члан 23. став 1. Закона).

Одредбом члана 24. став 1. тачка 8) Закона прописано је да се ПДВ не плаћа на превозне и остале услуге које су у непосредној вези са извозом, транзитом или привременим увозом добара, осим услуга које су ослобођене од ПДВ без права на порески одбитак у складу са законом.

Према одредбама члана 10. став 1. Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06, 63/07 и 99/10, у даљем тексту: Правилник), пореско ослобођење из члана 24. став 1. тачка 8) Закона, за превозне и остале услуге које су у непосредној вези са извозом добара, обвезник може да оствари ако поседује:

1) документ на основу којег се врши услуга превоза, односно документ о врсти услуге и износу споредних трошкова (уговор, рачун и др);

2) документ о извршеној услузи превоза (ЦМР, ЦИМ, манифест и др).

Сагласно наведеном, а уз испуњење услова прописаних одредбама члана 10. став 1. Правилника, на промет услуга превоза које су у непосредној вези са извозом добара, у конкретном случају услуге превоза робе од одредишта на територији Републике до државне границе, ПДВ се не обрачунава и не плаћа. Такође, ПДВ

се не обрачунава и не плаћа ни за услугу превоза робе од државне границе до одредишта у иностранству, с обзиром да је реч о услузи која није предмет опорезивања ПДВ. Међутим, на превоз добара (која ће бити извезена) од једног до другог одредишта на територији Републике, одакле ће се вршити услуга превоза која је у непосредној вези са извозом добара, ПДВ се обрачунава по пореској стопи од 18% и плаћа у складу са Законом.

7. Порески третман промета услуге посредовања код промета удела у домаћем привредном друштву, при чему је продавац удела страни правно лице, а купац домаће правно лице

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-31/2011-04 од 14.1.2011. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Одредбом члана 25. став 1. тачка 2) Закона, прописано је пореско ослобођење без права на одбитак претходног пореза за промет услуга пословања и посредовања у пословању акцијама, уделима у друштвима и удружењима, обвезницама и другим хартијама од вредности, осим пословања које се односи на чување и управљање хартијама од вредности.

У складу са наведеним законским одредбама, на промет услуге посредовања код промета удела у домаћем привредном друштву, при чему је продавац удела страни правно лице, а купац домаће правно лице, обвезник ПДВ – пружалац услуге

посредовања није дужан да на накнаду за предметну услугу (посредничка провизија) обрачуна ПДВ и нема право на одбитак претходног пореза по основу пружања те услуге.

8. Порески третман отписа (расхода) добара – уништавања DVD-ја за које је истекла лиценца, који врши обвезник ПДВ – стицалац лиценце за дистрибуцију филмова

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3614/2010-04 од 13.1.2011. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Са прометом добара уз накнаду, према одредбама става 4. тачка 2) и става 5. истог члана Закона, изједначава се сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона прописано је да се основицом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона сматра набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара и услуга, у моменту промета, без ПДВ.

Сходно наведеним законским одредбама, отпис (расход) добара који се врши у складу са прописима којима се уређује

рачуноводство и ревизија, није предмет опорезивања ПДВ. Међутим, ако се тако отписана (расходована) добра дају без накнаде, ПДВ се обрачунава по прописаној пореској стопи и плаћа у складу са Законом, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно када је реч о добрима набављеним од 1. јануара 2005. године, док се наведени услов не примењује у случају набавке добара закључно са 31. децембром 2004. године.

Према томе, када обвезник ПДВ, стигалац лиценце за дистрибуцију филмова, који је филмске наслове нарезивао на дискове, запакивао их и целофанирао, пошаље на уништавање, односно уништи DVD-је за које је истекла лиценца, ПДВ се обрачунава по прописаној пореској стопи и плаћа у складу са Законом. У овом случају, основицу за обрачунавање ПДВ чини цена коштања тих или сличних добара у моменту промета, у коју није урачунат ПДВ.

Поред тога, Министарство финансија указује да ако је у конкретном случају реч о добрима која се, у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом, сматрају опасним отпадом, у том случају при слању на уништавање, односно при уништавању тих добара, не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

- 9. а) Порески третман првог преноса права располагања на незавршеном стамбеном објекту који врши обвезник ПДВ – инвеститор другом обвезнику ПДВ, као и право на одбитак претходног пореза по основу стицања тог објекта обвезника ПДВ који предметни објекат стиче у циљу његове даље изградње и промета економски дељивих целина (станава) у оквиру њега**
- б) Порески третман промета станава у оквиру стамбеног објекта који је делом изграђен од стране обвезника ПДВ који је извршио први пренос права располагања на незавршеном стамбеном**

објекту, а делом од стране обвезника ПДВ – стицаоца незавршеног стамбеног објекта који је завршио изградњу предметног објекта и врши промет станова у оквиру тог објекта

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3638/2010-04 од 12.1.2011. год.)

а) Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Прометом добара, у смислу овог закона, сматра се и први пренос права располагања на новоизграђеним грађевинским објектима или економски дељивим целинама у оквиру тих објеката (члан 4. став 3. тачка 7) Закона).

У складу са одредбама члана 2. Правилника о утврђивању новоизграђених грађевинских објеката и економски дељивих целина у оквиру тих објеката чији је први пренос права располагања предмет опорезивања ПДВ („Сл. гласник РС“, бр. 105/04, у даљем тексту: Правилник), новоизграђеним грађевинским објектима, у смислу члана 4. став 1. тачка 7) Закона, сматрају се објекти у свим степенима изграђености који као такви могу бити предмет преноса права располагања, а чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године, док се економски дељивим целинама (стан, пословни простор, гаража и др) сматрају делови новоизграђених грађевинских објеката, који се испоручују као посебна грађевинска целина и за које се уговара посебна накнада.

Одредбом члана 23. став 2. тачка 14) Закона прописано је да се по посебној стопи ПДВ од 8% опорезује први пренос права располагања на стамбеним објектима, економски дељивим целинама у оквиру тих објеката, као и власничким уделима на тим добрима.

Сагласно наведеним одредбама Закона и Правилника, када обвезник ПДВ – инвеститор (лице на које гласи грађевинска дозвола) изврши први пренос права располагања на незавршеном стамбеном објекту (објекат који се састоји искључиво од станова) чија је изградња започета од 1. јануара 2005. године, обвезник ПДВ је дужан да за извршени промет обрачуна ПДВ по пореској стопи ПДВ од 8% и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом.

• Према одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Право на одбитак претходног пореза, према одредби члана 28. став 2. Закона, обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом, или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог

члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ, и то:

1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;

2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

Сагласно одредби става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Сходно наведеним законским одредбама, када обвезник ПДВ набави незавршени стамбени објекат од обвезника ПДВ – инвеститора (лица на које гласи грађевинска дозвола) у циљу даље изградње и промета економски дељивих целина у оквиру предметног објекта – станова, обвезник ПДВ – стицалац незавршеног стамбеног објекта нема право на одбитак претходног пореза по основу тог стицања, с обзиром да у овом случају нису испуњени услови из члана 28. Закона имајући у виду да се стечено добро неће користити за промет са правом на одбитак претходног пореза (промет који је опорезив ПДВ, за који у складу са чланом 24. Закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ, односно за промет који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици).

По основу набавке добара и услуга за потребе даље изградње предметног стамбеног објекта, а у циљу промета станова у оквиру тог објекта, обвезник ПДВ има право на одбитак претходног пореза у складу са Законом.

б) Промет станова у оквиру стамбеног објекта који је делом изграђен од стране обвезника ПДВ који је извршио први пренос права располагања на незавршеном стамбеном објекту, а делом од стране обвезника ПДВ – стицаоца незавршеног стамбеног објекта који је завршио изградњу предметног објекта и врши промет станова у оквиру тог објекта, опорезује се делом порезом који се

плаћа у складу са Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07, 5/09 и 101/10, у даљем тексту: ЗПИ), а делом ПДВ. Наиме, у случају промета предметног стана, а у циљу опредељивања дела стана који се опорезује у складу са ЗПИ и дела стана који се опорезује ПДВ, првенствено се утврђује степен завршености стамбеног објекта у моменту промета незавршеног стамбеног објекта од стране обвезника ПДВ – првог инвеститора. Део стана изражен у проценту завршености стамбеног објекта у моменту промета незавршеног стамбеног објекта од стране обвезника ПДВ – првог инвеститора опорезује се у складу са ЗПИ, док се део стана изражен у проценту који је једнак разлици од 100% и процента завршености стамбеног објекта у моменту промета незавршеног стамбеног објекта од стране обвезника ПДВ – првог инвеститора, а који се фактички односи на стварање нове вредности стамбеног објекта, опорезује ПДВ по пореској стопи ПДВ од 8%.

10. Порески третман промета добара без накнаде – слања на уништавање, која је обавезник ПДВ заменио у гарантном, односно вангарантном року, јер је утврђено да су неисправна

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-03762/2010-04 од 11.1.2011. год.)

Одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на

телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Са прометом добара уз накнаду, према одредбама става 4. тачка 2) и става 5. истог члана Закона, изједначава се сваки други промет добара без накнаде, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Одредбама члана 18. ст. 1. и 2. Закона прописано је да се основицом код промета добара и услуга из члана 4. став 4. и члана 5. став 4. овог закона сматра набавна цена, односно цена коштања тих или сличних добара и услуга, у моменту промета, без ПДВ.

Сходно наведеним законским одредбама, отпис (расход) добара који се врши у складу са прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, није предмет опорезивања ПДВ. Међутим, ако се тако отписана (расходована) добра дају без накнаде, ПДВ се обрачунава по прописаној пореској стопи и плаћа у складу са Законом, под условом да се ПДВ обрачунат у претходној фази промета на та добра или њихове саставне делове може одбити у потпуности или сразмерно.

Према томе, на промет добара без накнаде (слање на уништавање), која је обавезник ПДВ заменио у гарантном, односно вангарантном року, јер је утврђено да су неисправна, при чему је при набавци предметних добара обавезник ПДВ могао да оствари право на одбитак претходног пореза, ПДВ се обрачунава по прописаној пореској стопи и плаћа у складу са Законом. У овом случају основицу за обрачунавање ПДВ чини набавна цена тих или сличних добара у моменту промета, у коју није урачунат ПДВ. Набавном ценом, као основицом за обрачунавање ПДВ, сматра се цена по којој се таква или слична добра могу набавити у моменту слања на уништавање, а која не садржи ПДВ, при чему Министарство финансија напомиње да ако је реч о добрима која немају вредност, у том случају не постоји обавеза обрачунавања и плаћања ПДВ.

Поред тога, Министарство финансија указује да када обвезник ПДВ шаље на уништавање добра која су после употребе постала опасан отпад у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да предметна добра, према мишљењу Министарства финансија, немају вредност.

11. Могућност ослобођења од плаћања ПДВ на увоз опреме за мерење земљотреса коју Републички сеизмолошки завод добија по основу донације из НАТО програма

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3792/2010-04 од 11.1.2011. год.)

Законом о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту; Закон), у члану 3, прописано је да су предмет опорезивања ПДВ испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Сагласно одредби члана 7. Закона, увоз је сваки унос добара у царинско подручје Републике.

Према одредби члана 26. тачка 1а) Закона, ПДВ се не плаћа на увоз добара која се увозе на основу уговора о донацији или као хуманитарна помоћ.

Према одредби члана 1. став 1. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи („Сл. лист СРЈ“, бр. 53/01, 61/01 и 36/02 и „Сл. гласник РС“, бр. 101/05), државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа, јавне установе, друге организације и заједнице које не остварују добит, као и домаће и стране хуманитарне организације могу примати донације и хуманитарну помоћ.

Одредбом члана 2. Закона о донацијама и хуманитарној помоћи прописано је да донације и хуманитарна помоћ могу бити у роби, осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и

путничких аутомобила, услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима.

Сагласно наведеним законским одредбама, на увоз опреме за мерење земљотреса – једног акцелерографа и три епи сензора коју из НАТО програма добија Републички сеизмолошки завод Србије, ПДВ се не плаћа, под условом да се увоз предметне опреме врши за рачун овог завода, што значи да је Републички сеизмолошки завод Србије у Јединственој царинској исправи за стављање робе у слободан промет, тј. увоз добара, издатој у складу са царинским прописима, наведен као власник робе (добара) која се увози и ако се увоз у свему врши према одредбама Закона о донацијама и хуманитарној помоћи што утврђује надлежни царински орган.

12. Порески третман промета добара и услуга који врши обвезник ПДВ – ЈКП „Водовод“

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3814/2010-04 од 10.1.2011. год.)

Према одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон) предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Сагласно одредби члана 5. став 1. Закона, промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона.

Одредбама чл. 24. и 25. Закона прописана су пореска ослобођења за одређени промет добара и услуга.

У складу са наведеним законским одредбама, за промет добара и услуга који врши обвезник ПДВ – ЈКП „Водовод“, а за који Законом није прописано пореско ослобођење, ПДВ се обрачунава и плаћа у складу са Законом.

13. Порески третман промета опрема за опремање канцеларије за безбедност летења као донације Министарства одбране Краљевине Данске Министарству одбране Републике Србије

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-20/2011-04 од 10.1.2011. год.)

Сагласно одредби члана 24. став 1. тачка 16а) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), ПДВ се не плаћа на промет добара и услуга који се врши у складу са уговорима о донацији закљученим са државном заједницом Србија и Црна Гора, односно Републиком, а тим уговором је предвиђено да се из добијених новчаних средстава неће плаћати трошкови пореза.

Према одредби члана 2. Протокола о донацији између Министарства одбране Републике Србије и Министарства одбране Краљевине Данске потписаног 22. децембра 2010. године (у даљем тексту: Протокол), предмет донације Министарства одбране Краљевине Данске је опрема за опремање канцеларије за безбедност летења, према спецификацији датој у Анексу 1. овог протокола.

Одредбом члана 4. Протокола уређено је да ће сви предмети испоруке који су предмет донације из члана 2. овог протокола бити ослобођени од плаћања такси, увозних и царинских дажбина, трошкова пореза укључујући и порез на додату вредност, у складу са прописима Републике Србије.

Сходно наведеном, на промет добара који се врши у складу са Протоколом, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, а обвезник ПДВ који врши предметни промет има право на одбитак претходног пореза по том основу. Наведено пореско ослобођење може се остварити на начин и по процедури који су прописани Правилником о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза („Сл. гласник РС“, бр. 124/04, 140/04, 27/05, 54/05, 68/05, 58/06, 112/06, 63/07 и 99/10). Спровођење ове процедуре није у надлежности Сектора за фискални систем Министарства финансија.

14. Која добра се сматрају превозним средствима из члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (1) Закона о ПДВ?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3748/2010-04 од 4.1.2011. год.)

Према одредбама члана 12. ст. 1. и 2. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“ бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), место промета услуга је место у којем пружалац услуге обавља делатност, а ако се промет услуга врши преко пословне јединице, местом промета услуга сматра се место пословне јединице.

Одредбом члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (1) Закона прописано је да се, изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, местом промета услуга сматра место у којем прималац услуге обавља делатност или има пословну јединицу за коју се пружа услуга, односно место у којем прималац услуге има седиште или пребивалиште, ако се ради о услугама изнајмљивања покретних ствари, осим превозних средстава на основу rent-a-car уговора.

У смислу наведених законских одредаба, превозним средствима из члана 12. став 3. тачка 4) подтачка (1) Закона сматра се свако превозно средство које се може изнајмити на основу rent-a-car уговора.

15. Примена одредаба Закона о ПДВ у случају када обвезник ПДВ – инвеститор потражује од обвезника ПДВ – извођача радова новчана средства на име престанка банкарских гаранција којима је извођач радова гарантовао инвеститору квалитет изведених радова у одређеном периоду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02907/2010-04 од 31.12.2010. год.)

• Према одредбама члана 3. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), предмет опорезивања ПДВ су испорука добара и пружање услуга које порески обвезник изврши у Републици уз накнаду, у оквиру обављања делатности, као и увоз добара у Републику.

Промет добара, у смислу овог закона, а у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона, је пренос права располагања на телесним стварима (у даљем тексту: добра) лицу које тим добрима може располагати као власник, ако овим законом није друкчије одређено.

Промет услуга, у смислу овог закона, су сви послови и радње у оквиру обављања делатности који нису промет добара из члана 4. овог закона (одредба члана 5. став 1. Закона).

Сходно наведеним законским одредбама, у случају када обвезник ПДВ – инвеститор потражује од обвезника ПДВ – извођача радова новчана средства на име престанка банкарских гаранција којима је извођач радова гарантовао инвеститору квалитет изведених радова у одређеном периоду, ПДВ се не обрачунава и не плаћа, с обзиром да у овом случају није реч о промету добара, односно услуга који инвеститор врши извођачу радова.

• Одредбом члана 21. став 1. Закона прописано је да ако се измени основица за промет добара и услуга који је опорезив ПДВ, обвезник који је испоручио добра или услуге дужан је да износ ПДВ, који дугује по том основу, исправи у складу са изменом.

Ако се основица накнадно измени – смањи, обвезник који је извршио промет добара и услуга може да измени износ ПДВ само ако обвезник коме је извршен промет добара и услуга исправи одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести испоручиоца добара и услуга (став 3. истог члана Закона).

Измена основице из ст. 1–5. овог члана врши се у пореском периоду у којем је наступила измена (став 7. истог члана Закона).

У складу са наведеним законским одредбама, у случају када обвезник ПДВ – инвеститор потражује од обвезника ПДВ – извођача радова новчана средства на име престанка банкарских гаранција којима је извођач радова гарантовао инвеститору квалитет изведених радова у одређеном периоду, што фактички значи да долази до измене – смањења основице за обрачунавање ПДВ за промет који је обвезник ПДВ – извођач радова извршио инвеститору, обвезник ПДВ – извођач радова може да измени износ ПДВ који дугује за извршени промет само ако обвезник ПДВ – инвеститор исправи одбитак претходног ПДВ и ако о томе писмено обавести обвезника ПДВ – извођача радова.

16. Право на одбитак претходног пореза по основу набавке путничког возила намењеног за превоз запослених обвезника ПДВ који се бави грађевинском делатношћу, као и резервних делова и горива за предметно возило

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-03546/2010-04 од 15.12.2010. год.)

Сагласно одредби члана 27. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04–исправка, 61/05 и 61/07, у даљем тексту: Закон), претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, односно плаћен при увозу добара, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује.

Одредбама члана 28. став 1. Закона прописано је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката, односно примљене услуге, користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ;
- 2) за који у складу са чланом 24. овог закона постоји ослобођење од плаћања ПДВ;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

Одредбом става 2. истог члана Закона предвиђено је да право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако поседује рачун издат од стране другог обвезника у промету о износу претходног пореза, у складу са овим законом или документ о извршеном увозу добара, у којем је исказан претходни порез, односно којим се потврђује да је прималац или увозник тако исказани ПДВ платио приликом увоза.

Одредбама става 3. истог члана Закона прописано је да у пореском периоду у којем су испуњени услови из ст. 1. и 2. овог члана обвезник може да одбије претходни порез од дугованог ПДВ и то:

- 1) обрачунати и исказани ПДВ за промет добара и услуга који је или ће му бити извршен од стране другог обвезника у промету;
- 2) ПДВ који је плаћен приликом увоза добара.

У складу са одредбом става 4. истог члана Закона, право на одбитак претходног пореза настаје даном испуњења услова из ст. 1–3. овог члана.

Према одредби члана 29. став 1. тачка 1) Закона, обвезник нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке, производње и увоза путничких аутомобила, мотоцикала, пловних објеката и ваздухоплова, резервних делова, горива и потрошног

материјала за њихове потребе, као и изнајмљивања, одржавања, поправки и других услуга, које су повезане са коришћењем ових превозних средстава.

У ставу 2. истог члана Закона прописано је да, изузетно од става 1. тачка 1) овог члана, обвезник има право на одбитак претходног пореза ако превозна средства и друга добра користи искључиво за обављање делатности:

1) промета и изнајмљивања наведених превозних средстава и других добара;

2) превоза лица и добара или обуку возача за управљање наведеним превозним средствима.

Одредбама члана 7. став 1. тач. 40) и 41) Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/09 и 53/10) прописано је да се возилом за превоз путника сматра моторно возило првенствено намењено за превоз лица, чија је маса већа од 400 kg, и чија је највећа ефективна снага, односно највећа трајна номинална снага мотора већа од 15 kW, а да се путничким возилом сматра возило за превоз путника које има највише девет места за седење укључујући и место за седење возача.

Према одредби члана 2. став 2. Правилника о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Сл. гласник РС“, бр. 64/10 и 69/10, у даљем тексту: Правилник), врсте возила означавају се латиничним словима у складу са Споразумом о прихватању једнообразних услова за хомологацију и узајамно признавање хомологације опреме и делова моторних возила („Сл. лист ФНРЈ – Међународни уговори“, бр. 5/62), односно одговарајућим прописима Европске уније.

Сагласно одредби члана 7. став 1. Правилника, врста M1 – путничко возило јесте возило врсте M (возила за превоз путника) које има највише девет седишта укључујући и седиште за возача.

Према ЕСЕ класификацији и дефиницијама возила на моторни погон и приколица (Economic Commission for Europe –

TRANS/WP.29/78/Rev.1/Amend.2, Amend.4), која је саставни део међународног Споразума о усвајању једнообразних техничких прописа за возила са точковима, опрему и делове који могу бити уграђени и/или коришћени на возилима са точковима и условима за узајамно признавање додељених хомологација – Женева 16. октобар 1995. године, у категорију М1 разврстана су возила намењена за превоз лица која имају, осим седишта возача, највише осам седишта, при чему се тип каросерије путничких возила – М1 може означити као путнички аутомобил (нпр. АА, АВ, АС ...) или возило за специјалне намене (нпр. SB – оклопљено возило, SC – возило хитне помоћи ...).

У складу са наведеним, ако обвезник ПДВ који се бави грађевинском делатношћу набавља путничко возило за превоз запослених, при чему се тип каросерије предметног путничког возила може означити као путнички аутомобил, у том случају обвезник ПДВ нема право на одбитак претходног пореза по основу набавке тог путничког возила, као ни по основу набавке резервних делова и горива за то путничко возило.

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Да ли обвезник има право да за 2010. годину користи порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица у случају када је набављена опрема већ била коришћена у Републици, а њено плаћање извршено у јануару 2010. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-315/2010-04 од 24.1.2011. год.)

Одредбом члана 48. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (у даљем тексту: основна средства) у сопственом власништву за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезнику којим се одређују делатности које обвезник обавља, признаје право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала правна лица) извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала правна лица) обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

У складу са чланом 50и Закона, право на порески кредит из члана 48. Закона, не остварује се за набавку опреме већ коришћене у Републици, при чему Министарство финансија напомиње да се ова одредба Закона примењује од 1. јануара 2010. године, сагласно

одредби члана 75. Закона о изменама и допунама Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 18/10).

Право на порески кредит из члана 48. Закона признаје се у пореском периоду у коме је извршено улагање (плаћање) у основна средства, при чему је порески период (за који се обрачунава порез на добит) пословна година, која је једнака календарској, осим у случајевима прописаним овим законом.

С тим у вези, уколико је обвезник набавио опрему чије је плаћање извршено (јануара) 2010. године (и то компензацијом спроведеном на начин прописан законом којим се регулише платни промет), при чему је набављена опрема већ била коришћена у Републици, нема право да (за 2010. годину) користи порески кредит, у складу са чланом 50и Закона.

2. Да ли се по основу улагања извршених у набавку светлећих реклама, као и по основу улагања у рачунарски софтвер, признаје право на порески подстицај из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-1/2010-04 од 20.1.2011. год.)

Одредбом члана 48. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (у даљем тексту: основна средства) у сопственом власништву за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника којим се одређују делатности које обвезник обавља, признаје право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала правна лица) извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала правна лица) обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Порески кредит из члана 48. Закона признаје се само за извршена улагања у основна средства у власништву обвезника која се, у складу са чланом 6. став 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 114/06 ... 4/10, у даљем тексту: Правилник), исказују на рачунима групе 02 – Некретнине, постројења, опрема и биолошка средства, а не и за улагања у осталу имовину (нематеријална улагања), уколико основна средства непосредно служе обављању делатности, односно ако су директно везана за функцију обављања претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника.

С тим у вези, по основу улагања извршених у набавку светлећих реклама не признаје се право на порески кредит из члана 48. Закона, имајући у виду да предметна средства нису, према мишљењу Министарства финансија, неопходан услов за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника.

Такође, уколико је обвезник извршио улагања у одређено нематеријално право (у конкретном случају, рачунарски софтвер), које се у складу са чланом 5. Правилника исказује у оквиру групе рачуна 01 – Нематеријална улагања, не признаје се право на порески кредит из члана 48. Закона.

3. Да ли су расходи обвезника учињени на име хуманитарне помоћи и то уплатом новца на рачуне који су отворени за посебне намене, при чему се та новчана средства искључиво користе за санацију елементарне непогоде – земљотреса на подручју града Краљева, расходи који се признају у пореском билансу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-331/2010-04 од 19.1.2011. год.)

Према одредби члана 15. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту:

Закон) издаци за здравствене, образовне, научне, хуманитарне, верске, заштиту човекове средине и спортске намене, признају се као расход у износу највише до 3,5% од укупног прихода.

Издаци из става 1. овог члана признају се као расход само ако су извршени лицима регистрованим за те намене у складу са посебним прописима, која наведена давања искључиво користе за обављање делатности из става 1. овог члана (члан 15. став 2. Закона).

Законом о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“, 129/07) прописано је да је локална самоуправа право грађана да управљају јавним пословима од непосредног, заједничког и општег интереса за локално становништво, непосредно и преко слободно изабраних представника у јединицама локалне самоуправе, као и право и способност органа локалне самоуправе да, у границама закона, уређују послове и управљају јавним пословима који су у њиховој надлежности и од интереса за локално становништво. Локална самоуправа остварује се, између осталог, у граду (као јединици локалне самоуправе), који врши надлежности општине, међу којима је и обављање послова од непосредног интереса за грађане у складу са Уставом, законом и статутом.

С тим у вези, у конкретном случају, расходи обвезника учињени на име хуманитарне помоћи и то уплатом новца на рачуне (који су отворени за посебне намене) преко којих се прикупљају новчана средства сходно одлуци градоначелника града Краљава (која је донета у складу са прописима о буџетском систему), при чему се та новчана средства искључиво користе за санацију елементарне непогоде – земљотреса на подручју града Краљева, према мишљењу Министарства финансија представљају расходе који се признају у пореском билансу у износу и на начин прописан одредбом члана 15. ст. 1. и 2. Закона.

4. Да ли курсне разлике које су обрачунате по основу главнице, односно камате код дуга у иностраној валути према повериоцу са

статусом повезаног лица представљају припадајуће трошкове у смислу Закона о порезу на добит правних лица?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-5/2011-04 од 18.1.2011. год.)

Према одредби члана 62. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) код дуга према повериоцу са статусом повезаног лица из члана 59. овог закона, пореском обвезнику, изузев банци, признаје се као расход у пореском билансу износ камате и припадајућих трошкова на зајам, односно кредит добијен од повезаног лица у износу до висине четвороструке вредности обвезниковог сопственог капитала, при чему лимит из става 1. овог члана за банке представља десетоструки износ обвезниковог сопственог капитала.

У складу са одредбом члана 6. став 2. Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 99/10, у даљем тексту: Правилник), расходи камата и припадајућих трошкова (под којима се подразумевају накнаде и провизије које клијент плаћа за одобравање кредита, као нпр. трошкови обраде кредита, осигурања кредита и сл) код дуга према повериоцу са статусом повезаног лица који се не признају у пореском билансу обвезника, у складу са чланом 62. Закона, обрачунавају се на Обрасцу ОК, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

С тим у вези, курсне разлике које су обрачунате по основу главнице односно камате код дуга у иностраној валути не представљају припадајуће трошкове, у смислу Закона и Правилника.

5. Да ли обвезник који се бави грађевинском делатношћу има право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица за улагање извршено у набавку моторног возила?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3546/2010-04 од 13.1.2011. год.)

Одредбом члана 48. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (у даљем тексту: основна средства) у сопственом власништву за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезнику, којим се одређују делатности које обвезник обавља, признаје право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала правна лица) извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала правна лица) обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Основним средствима из ст. 1. и 2. овог члана не сматрају се, између осталог, путнички аутомобили, осим аутомобила за такси превоз, *rent-a-car*, обуку возача и специјалних путничких аутомобила са уређајима за болеснике (члан 48. став 5. Закона).

У складу са Законом о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/09 и 51/10), возилом за превоз путника сматра се моторно возило првенствено намењено за превоз лица, чија је маса већа од 400 kg, и чија је највећа ефективна снага, односно највећа трајна номинална снага мотора већа од 15 kW, а путничким возилом сматра се возило за превоз путника које има највише девет места за седење укључујући и место за седење возача.

Према одредбама Правилника о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима („Сл. гласник РС“, бр. 64/10 и 69/10), врста М1 –

путничко возило јесте возило врсте М (возила за превоз путника) које има највише девет седишта укључујући и седиште за возача.

С тим у вези, уколико је обвезник (који се бави грађевинском делатношћу) набавио моторно возило, које је, у складу са позитивним прописима о безбедности саобраћаја и прописима који уређују поделу моторних и прикључних возила, односно класификацију и дефиницију возила на моторни погон, разврстано у категорију М1 – путничко возило, при чему је тип каросерије предметног путничког возила означен као путнички аутомобил, Министарство финансија сматра да обвезник нема право на порески кредит, сагласно одредби члана 48. став 5. Закона.

6. Да ли обвезник има право на порески кредит из члана 48. Закона о порезу на добит правних лица за улагања извршена у набавку опреме – сушаре резанаца и котларнице за угаљ која је већ била коришћена на територији Републике?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-07-311/2010-04 од 12.1.2011. год.)

Одредбом члана 48. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се обвезнику који изврши улагања у некретнине, постројења, опрему или биолошка средства (у даљем тексту: основна средства) у сопственом власништву за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачки акт обвезника, односно наведених у другом акту обвезника којим се одређују делатности које обвезник обавља, признаје право на порески кредит у висини од 20% (40% за мала правна лица) извршеног улагања, с тим што не може бити већи од 50% (70% за мала правна лица) обрачунатог пореза у години у којој је извршено улагање.

Право на порески кредит из члана 48. Закона не остварује се за набавку опреме већ коришћене у Републици (члан 50и Закона).

С тим у вези, у случају када је обвезник је у току 2010. године извршио улагања у набавку опреме (у конкретном случају, сушара резанаца и котларница за угаљ) која је већ била коришћена на територији Републике, нема право на коришћење пореског кредита, у складу са чланом 50и Закона.

Међутим, за улагања у нову опрему (нове челичне конструкције, опрема за аутоматизацију, електро опрема и сл) обвезник, према мишљењу Министарства финансија, уз испуњење услова прописаних Законом, остварује право на порески кредит из члана 48. Закона.

У сваком конкретном случају, Пореска управа у поступку пореске контроле утврђује све неопходне чињенице (на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника, као и других исправа и доказа), у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација, које су од значаја за признавање пореског кредита из члана 48 Закона.

7. Порески третман здравствене установе са становишта Закона о порезу на добит правних лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02448/2010-04 од 10.1.2011. год.)

Одредбом члана 1. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да је обвезник пореза на добит правних лица привредно друштво, односно предузеће организовано као акционарско друштво, друштво са ограниченом одговорношћу, ортакчко друштво, командитно друштво, друштвено предузеће, јавно предузеће и друга правна форма друштва, односно предузећа у складу са посебним прописима.

Порески обвезник је и задруга која остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду (члан 1. став 2. Закона).

Порески обвезник је, у складу са Законом, и друго правно лице, које није организовано као привредно друштво или задруга, ако остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду (члан 1. став 3. Закона).

Према прописима о јавним службама, ради обезбеђивања остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области: образовања, науке, културе, физичке културе, ученичког и студентског стандарда, здравствене заштите, социјалне заштите, друштвене бриге о деци, социјалног осигурања, здравствене заштите животиња, оснивају се установе које, у смислу ових прописа, обављају делатност, односно послове којима се обезбеђује остваривање права грађана односно, задовољавање потреба грађана.

У смислу прописа о здравственој заштити, здравствена заштита је организована и свеобухватна делатност друштва (са основним циљем да се оствари највиши могући ниво очувања здравља грађана), коју обавља здравствена служба, при чему здравствену службу у Републици чине здравствене установе, како оне основане од стране Републике, аутономне покрајине, локалне самоуправе (у складу са Планом мреже који доноси Влада), тако и здравствене установе основане у приватној својини, у складу са законом.

Средства за рад здравствена установа може стицати од: организације здравственог осигурања, буџета, продаје услуга и производа који су у непосредној вези са здравственом делатношћу здравствене установе, обављања научноистраживачке и образовне делатности, издавања у закуп слободног капацитета, легата, поклона, завештања.

Са становишта Закона, здравствена установа (како она основана у државној својини, тако и она основана у приватној

својини) представља друго правно лице (недобитну организацију) која, као обвезник пореза на добит, подноси порески биланс у складу са Правилником о садржају пореског биланса за друга правна лица (недобитне организације) – обвезнике пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 19/05, 15/6, 20/08 и 99/10), у коме исказује податке о приходима оствареним на тржишту, као и расходима везаним за остварење тих прихода, и то на Обрасцу ПБН (здравствена установа која примењује контни план за буџетски систем), односно на Обрасцу ПБН 1 (здравствена установа која примењује контни оквир за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике).

Као обвезник пореза на добит, друго правно лице (недобитна организација) остварује право на пореско ослобођење, на начин и под условима прописаним одредбом члана 44. ст. 1. и 2. Закона.

Према томе, недобитна организација не остварује право на остале пореске подстицаје прописане овим законом (члан 44. став 6. Закона).

8. Порески третман факултета са становишта Закона о порезу на добит правних лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-227/2010-04 од 10.1.2011. год.)

Одредбом члана 1. ст. 1. и 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да је обвезник пореза на добит правних лица привредно друштво, односно предузеће организовано као акционарско друштво, друштво са ограниченом одговорношћу, ортачко друштво, командитно друштво, друштвено предузеће, јавно предузећа, друга правна форма друштва, односно предузећа у складу са посебним прописима, као и задруга која остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду.

Порески обвезник је, у складу са Законом, и друго правно лице, које није организовано у смислу ст. 1. и 2. овог члана, ако остварује приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду (члан 1. став 3. Закона).

У складу са одредбама Закона о јавним службама („Сл. гласник РС“, бр. 42/91 ... 79/05), јавном службом, у смислу овог закона, сматрају се установе, предузећа и други облици организовања утврђени законом који обављају делатност односно послове којима се обезбеђује остваривање права грађана односно задовољавање потреба грађана и организација, као и остваривање другог законом утврђеног интереса у одређеним областима, при чему средства којима послују предузећа, установе и други облици организовања могу бити у свим облицима својине. Ради обезбеђивања остваривања права утврђених законом и остваривања другог законом утврђеног интереса у области: образовања, науке, културе, физичке културе, ученичког и студентског стандарда, здравствене заштите, социјалне заштите, друштвене бриге о деци, социјалног осигурања, здравствене заштите, оснивају се установе.

У складу са Законом о високом образовању („Сл. гласник РС“, бр. 76/05 ... 44/10), факултет је високошколска установа у саставу универзитета, која обавља делатност високог образовања, при чему су циљеви високог образовања преношење научних, стручних и уметничких знања и вештина; развој науке и унапређење уметничког стваралаштва; обезбеђивање научног, стручног и уметничког подмлатка; пружање могућности појединцима да под једнаким условима стекну високо образовање и да се образују током читавог живота, као и битно повећање броја становника са високим образовањем. У оквиру делатности високог образовања факултет као високошколска установа, односно високошколска јединица у саставу универзитета, остварује академске студијске програме и развија научноистраживачки, стручни, односно уметнички рад у једној или више области.

На оснивање и рад високошколских установа примењују се прописи о јавним службама, уколико законом којим се уређује

високо образовање није друкчије уређено, при чему надзор над радом високошколских установа врши Министарство просвете.

У складу са наведеним, факултет (као установа у саставу универзитета) је правно лице које се оснива и на чији рад се примењују прописи о јавним службама, односно прописи којима се уређује високошколско образовање и са становишта Закона представља друго правно лице – недобитну организацију која, као обвезник пореза на добит, подноси порески биланс у складу са Правилником о садржају пореског биланса за друга правна лица (недобитне организације) – обвезнике пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 19/05, 15/06, 20/08 и 99/10), и то на Обрасцу ПБН (факултет који примењује контни план за буџетски систем), односно на Обрасцу ПБН 1 (факултет који примењује контни оквир за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике), као и пореску пријаву на Обрасцу ПДН (Пореска пријава за аконтационо – коначно утврђивање пореза на добит правних лица за недобитне организације), сагласно Правилнику о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 99/10).

9. Порески третман прихода који оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника у случају када скупштина чланова привредног друштва донесе одлуку да се из остварене (а нераспоређене) добити друштва исплати дивиденда нерезидентном правном лицу (као власнику удела у капиталу резидентног друштва), који тај приход улаже у повећање основног капитала резидентног друштва на тај начин да повећава своје учешће у капиталу резидента

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-291/2010-04 од 6.1.2011. год.)

Према одредби члана 40. став 1. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту:

Закон) на приходе које оствари нерезидентни обвезник од резидентног обвезника по основу дивиденди и удела у добити у правном лицу, ауторских накнада, камата и накнада по основу закупа непокретности и покретних ствари, обрачунава се и плаћа порез по одбитку по стопи од 20%, ако међународним уговором о избегавању двоструког опорезивања није друкчије уређено.

У складу са одредбом члана 71. ст. 1. и 2. Закона, порез по одбитку на приходе из члана 40. став 1. овог закона за сваког обвезника и за сваки појединачно остварени, односно исплаћени приход исплатилац обрачунава, обуставља и уплаћује на прописане рачуне у моменту када је приход остварен, односно исплаћен, при чему приход из става 1. овог члана представља бруто приход који би се исплатио нерезидентном обвезнику да порез није одбијен од оствареног, односно исплаћеног прихода.

У складу са Законом о привредним друштвима („Сл. гласник РС“, бр. 125/04), основни капитал друштва са ограниченом одговорношћу може се повећавати одлуком скупштине чланова, између осталог, новим улозима чланова, као и претварањем нераспоређене добити у основни капитал друштва, при чему се повећање основног капитала врши једном годишње код агенције надлежне за вођење регистра.

С тим у вези, у случају када скупштина чланова привредног друштва донесе одлуку да, у складу са законом који уређује привредна друштва, нераспоређену добит претвори у основни капитал, Министарство финансија сматра да такво повећање основног капитала друштва није предмет опорезивања порезом по одбитку у складу са чланом 40. Закона.

Међутим, уколико скупштина чланова друштва донесе одлуку да се из остварене (а нераспоређене) добити друштва исплати дивиденда нерезидентном правном лицу (као власнику удела у капиталу резидентног друштва), приход од дивиденде нерезидентног правног лица (независно од тога да ли је примљен у новцу или је као такав уложен у повећање основног капитала резидентног друштва, при чему је нерезидент на тај начин повећао своје учешће у капиталу резидента), опорезив је порезом по одбитку, у складу са чланом 40. Закона.

10. Да ли се издавање ваучера који се даје пословном партнеру како би га искористио искључиво ради набавке добара која се сматрају пригодним поклонима за сврхе унапређења пословне сарадње, односно коришћења (угоститељских) услуга у тачно одређеним објектима, може сматрати издатком за репрезентацију у смислу Закона о порезу на добит правних лица?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02777/2010-04 од 5.1.2011. год.)

Одредбом члана 6. став 2. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се опорезива добит утврђује у пореском билансу усклађивањем добити обвезника исказане у билансу успеха, који је сачињен у складу са међународним рачуноводственим стандардима (МРС), односно међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, на начин утврђен овим законом.

Према одредби члана 7. став 1. Закона, за утврђивање опорезиве добити признају се расходи у износима утврђеним билансом успеха, у складу са МРС, односно МСФИ и прописима којима се уређује рачуноводство и ревизија, осим расхода за које је овим законом прописан други начин утврђивања.

У складу са одредбом члана 15. став 7. Закона, издаци за репрезентацију признају се као расход у износу до 0,5% од укупног прихода.

С тим у вези, уколико обвезник у својим пословним књигама (а сагласно прописима о рачуноводству и ревизији, као и својим општим актом) евидентира као издатак репрезентације ваучер, који се (како се наводи у допису) даје пословном партнеру како би га искористио искључиво ради набавке добара која се сматрају пригодним поклонима за сврхе унапређења пословне сарадње, односно коришћења (угоститељских) услуга у тачно одређеним објектима, такав издатак би се, према мишљењу Министарства финансија, могао сматрати издатком за репрезентацију, у складу са чланом 15. став 7. Закона.

Министарство финансија напомиње да у сваком конкретном случају Пореска управа у поступку пореске контроле утврђује све неопходне чињенице (на основу података из пословних књига и евиденција пореског обвезника, као и других исправа и доказа), у складу са законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација, које су од утицаја на висину пореске обавезе.

11. Пореског третмана прихода стамбене зграде оствареног по основу отуђења стана

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-219/2010-04 од 5.1.2011. год.)

Одредбом члана 1. став 3. Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04 и 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да су обвезници пореза на добит правних лица и друга правна лица (недобитне организације) која нису организована као привредна друштва или задруге, ако остварују приходе продајом производа на тржишту или вршењем услуга уз накнаду.

Према Правилнику о садржају пореског биланса за друга правна лица (недобитне организације) – обвезнике пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 19/05, 15/06, 20/08 и 99/10, у даљем тексту: Правилник), обвезници који примењују контни оквир за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, податке о приходима оствареним на тржишту исказују на Обрасцу ПБН 1.

У складу са чланом 11. Закона о одржавању стамбених зграда („Сл. гласник РС“, бр. 44/95 ... 101/05), стамбена зграда има својство правног лица у правним пословима који се односе на одржавање и коришћење стамбене зграде.

С тим у вези, стамбена зграда обвезник је пореза на добит правних лица уколико је остварила приходе продајом производа на

тржишту или вршењем услуга уз накнаду, при чему приход стамбене зграде остварен по основу продаје непокретности – стана (над којим стамбена зграда, како произилази из садржине дописа, има право својине), представља приход остварен на тржишту, који је опорезив сходно одредбама Закона, а који се, у складу са Правилником, исказује на редном броју 1. Обрасца ПБН 1 (Приходи од продаје робе, производа и услуга, укључујући и добитке од продаје имовине који се исказују на одговарајућим рачунима групе 67).

12. Да ли се исправка вредности потраживања које обвезник има од лица коме истовремено дугује признаје као расход у пореском билансу обвезника?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-02503/2010-04 од 5.1.2011. год.)

Одредбом члана 7а тачка 2) Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се на терет расхода не признају исправке вредности појединачних потраживања од лица којима се истовремено дугује.

У случају када обвезник има потраживања од лица коме истовремено дугује, исправка вредности таквог потраживања се, према мишљењу Министарства финансија, не признаје као расход у пореском билансу обвезника, без обзира на чињеницу да је износ (обвезниковог) потраживања већи од износа његовог дуга према истом лицу.

С тим у вези, Министарство финансија сматра да је обвезник дужан да у пореском билансу, који се подноси на Обрасцу ПБ 1 прописаном Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 99/10), на редном броју 7. тог обрасца, исказе износ укупног потраживања које има од лица

коме истовремено дугује, имајући у виду наведену одредбу члана 7а тачка 2) Закона.

13. Исказивање података у Обрасцу СУ приликом утврђивања сразмере улагања у складу са чланом 50а Закона о порезу на добит правних лица

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-07-125/2010-04 од 5.1.2011. год.)

Одредбом члана 50а Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 25/01 ... 18/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порески обвезник, који уложи у своја основна средства, односно у чија основна средства друго лице уложи више од 800 милиона динара, који та средства користи за обављање претежне делатности и делатности уписаних у оснивачком акту обвезника, односно наведених у другом акту обвезника којим се одређују делатности које обвезник обавља и у периоду улагања додатно запосли на неодређено време најмање 100 лица, ослобађа плаћања пореза на добит правних лица у периоду од десет година сразмерно том улагању, при чему Министарство финансија напомиње да се ова одредба Закона примењује од 1. јануара 2010. године. Наиме, обвезник који је до 31. децембра 2009. године остварио право на порески подстицај из члана 50а Закона о порезу на добит предузећа („Сл. гласник РС“, бр. 25/01, 80/02, 43/03 и 84/04), односно који је уложио више од 600 милиона динара и додатно запослио најмање 100 лица, порески подстицај користи под условима утврђеним прописима који су важили до 31. децембра 2009. године.

Сразмерни део улагања у основна средства утврђује се на начин прописан Правилником о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица („Сл. гласник РС“, бр. 99/10, у даљем тексту: Правилник), на Обрасцу СУ, као однос вредности набављених

основних средстава за која се признаје право на порески подстицај из члана 50а Закона на дан израде пореског биланса, исказаних на редном броју 1, односно 3. СУ Обрасца, и вредности укупних основних средстава обвезника, укључујући и основна средства за која је извршено улагање по члану 50а, исказаних на редном броју 4. СУ Обрасца.

Одредбом члана 9. став 2. Правилника прописано је да се у Образац СУ уносе подаци из пословних књига обвезника о стању и кретању имовине, односно основних средстава, у складу са прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ, при чему се основна средства не коригују за процењену, односно фер вредност коју обвезник (сагласно прописима о рачуноводству и ревизији и МРС, односно МСФИ) врши након почетног признавања.

С тим у вези, обвезник који је остварио право на порески подстицај из члана 50а Закона по основу улагања извршеног у набавку основног средства – инвестиционе некретнине, коју (након почетног признавања), а у складу са усвојеном рачуноводственом политиком, вреднује методом фер вредности, ефекте промене фер вредности предметне некретнине не исказује под редним бројевима 1, 3. и 4. Обрасца СУ, сагласно члану 9. став 2. Правилника.

ПОРЕЗИ НА ИМОВИНУ

1. Да ли се порез на имовину плаћа на право својине на кабловску канализацију и на телекомуникационе каблове?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00268/2010-04 од 25.1.2011. год.)

Према одредби члана 2. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“ бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09 и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на имовину плаћа се на право својине на непокретности.

Непокретностима се, у смислу члана 2. став 1. Закона, сматрају: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови.

Према одредби члана 2. тачка 22) Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09–исправка и 64/10–УС, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи), објекат јесте грађевина спојена са тлом, која представља физичку, функционалну, техничко-технолошку или биотехничку целину са свим потребним инсталацијама, постројењима и опремом, односно саме инсталације, постројења и опрема која се уграђује у објекат

или самостално изводи (зграде свих врста, саобраћајни, водопривредни и енергетски објекти, унутрашња и спољна мрежа и инсталације, објекти комуналне инфраструктуре, индустријски, пољопривредни и други привредни објекти, јавне зелене површине, објекти спорта и рекреације, гробља, склоништа и сл).

Одредбом члана 144. Закона о планирању и изградњи прописано је да се једноставни објекти који се граде на истој катастарској парцели на којој је саграђен главни објекат (вртна сенила до 15m² основе, стазе, платои, вртни базени и рибњаци површине до 12m² и дубине до 1m, надстрешнице основе до 10m², дечја игралишта, дворишни камини површине до 1,5m и висине до 3m, колски прилази објектима ширине 2,5–3m, соларни колектори и сл), који се изводе тако да не ометају изглед зграда, суседне објекте и пешачке стазе, сточне јаме до 20m² основе; гробнице и споменици на гробљу; пешачке стазе, плоче за обавештавање до 6m² и друга опрема у заштићеним природним добрима (према одлуци јавних предузећа који управљају тим природним добром); телекомуникациона средства која се постављају или инсталирају на телекомуникационим кабловима и мрежама, антенским стубовима и носачима (изузев антенских система земаљских сателитских станица и параболичних антена радио станица свих намена чији је пречник већи од 2,5m) и на постојећим зградама, путевима, просторијама, телекомуникационој инфраструктури и контејнерима, типски кабинети базних станица на одговарајућим носачима, контејнери за смештај телекомуникационе опреме и уређаја, типски ормани за унутрашњу и спољашњу монтажу за смештај телекомуникационе опреме и сл; стубићи катодне заштите за челичне цевоводе и станице катодне заштите, ознаке километраже, ознаке скретања и заштитне луле на укрштањима са путевима и пругама на линијским инфраструктурним објектима типа гасовода, нафтовода и продуктовода, не сматрају објектима или помоћним објектима у смислу тог закона и на њих се не примењују одредбе тог закона.

Према мишљењу Министарства животне средине и просторног планирања – Сектора за грађевинарство и грађевинско земљиште, број: 011-00-00147/2010-07 од 9.3.2010. године, „у конкретном случају, имајући у виду напред цитиране одредбе Закона, као и одредбе Закона о телекомуникацијама којим је прописано да је телекомуникациона мрежа скуп телекомуникационих система и средстава, који омогућавају пренос порука сагласно захтевима корисника, а да је јавна мобилна телекомуникациона мрежа у којој терминалне тачке мреже нису на фиксним локацијама, а повезивање терминалних тачака мреже обавља се радио путем, мишљења смо да се кабловски водови који су положени у кабловску канализацију не сматрају објектима у смислу Закона о планирању и изградњи“.

Према мишљењу Републичке агенције за електронске комуникације број: 1-06-3491-821/10 од 27.8.2010. године:

„(1) Кабловска канализација представља телекомуникациону инфраструктуру као грађевина спојена са тлом која чини функционалну и техничко-технолошку целину независну од постављених телекомуникационих каблова. Кабловска канализација има самосталну употребну вредност у техничком, функционалном и економском смислу.

(2) Постављање телекомуникационих каблова, њихово повезивање, успостављање телекомуникационог система и његове карактеристике морају бити сагласни прописима који регулишу област телекомуникација и у надлежности су органа који су одговорни и овлашћени за примену прописа о телекомуникацијама (надлежно Министарство за телекомуникације и информационо друштво и Републичка агенција за електронске комуникације).“

Према томе, право својине на непокретности у Републици Србији, што значи и на кабловској канализацији, као специфичној врсти грађевинских објеката, која је у свом финалном облику инкорпорисана у земљишту и не може се премештати са места на место без оштећења њене суштине, предмет је опорезивања порезом на имовину.

Имајући у виду да се, сагласно одредби члана 144. Закона о планирању и изградњи, а узимајући у обзир и мишљење Министарства животне средине и просторног планирања – Сектора за грађевинарство и грађевинско земљиште, број: 011-00-00147/2010-07 од 9.3.2010. године, телекомуникациона средства која се постављају или инсталирају на телекомуникационим кабловима и мрежама, антенским стубовима и носачима (изузев антенских система земаљских сателитских станица и параболичних антена радио станица свих намена чији је пречник већи од 2,5m) и на постојећим зградама, путевима, просторијама, телекомуникационој инфраструктури и контејнерима, типски кабинети базних станица на одговарајућим носачима, контејнери за смештај телекомуникационе опреме и уређаја, типски ормани за унутрашњу и спољашњу монтажу за смештај телекомуникационе опреме, не сматрају грађевинским објектима, на те објекте се порез на имовину не плаћа.

Иако телекомуникациони каблови пре него што се „уграде“ у непокретност представљају покретну ствар, по мишљењу Министарства финансија, ако у складу са позитивним прописима по њиховом смештању у изграђену кабловску канализацију са њом представљају једну целину која се не може премештати са места на место без оштећења њене суштине, право својине на тој кабловској канализацији са уграђеним телекомуникационим кабловима предмет је опорезивања порезом на имовину.

Међутим, имајући у виду мишљење Министарства животне средине и просторног планирања – Сектора за грађевинарство и грађевинско земљиште, број: 011-00-00147/2010-07 од 9.3.2010. године, ако у складу са позитивним прописима телекомуникациони каблови смештени у изграђену кабловску канализацију нису у потпуности инкорпорисани са кабловском канализацијом, већ се могу издвојити од ње и премештати са места на место без оштећења њихове суштине, право својине на телекомуникационим кабловима није предмет опорезивања порезом на имовину.

У сваком конкретном случају надлежни орган јединице локалне самоуправе утврђује чињенично стање од утицаја на постојање пореске обавезе по основу пореза на имовину, што значи и да ли је реч о непокретности која је предмет опорезивања порезом на имовину или о покретној ствари.

2. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права на стицање права својине на пољопривредном земљишту по основу правоснажне судске пресуде на основу признања?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 07-00-00001/2011-04 од 17.1.2011. год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09 и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Преносом уз накнаду, у смислу члана 23. овог закона, сматра се и стицање права својине и других права из члана 23. овог закона на основу правоснажне судске одлуке или другог акта државног органа (члан 24. тачка 1) Закона).

Према члану 25. став 5. Закона, у случају из члана 24. Закона, обвезник пореза на пренос апсолутног права је лице на које се преноси апсолутно право.

Према томе, када физичко лице стекне право својине на пољопривредном земљишту у Републици Србији на основу правоснажне судске пресуде на основу признања, порез на пренос апсолутних права се плаћа, а обвезник пореза је стичалац тог права.

У конкретном случају, на основу судске пресуде којом физичко лице стиче право својине на пољопривредном земљишту у КО Кремна, која је постала правоснажна 30.9.2008. године, порез на пренос апсолутних права се плаћа. Обвезник пореза је то

физичко лице, као стицалац права. На постојање пореске обавезе нису од утицаја наводи из захтева за мишљење да се наведеном пресудом не врши промет земљишта већ исправља грешка адвоката.

Према одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09 и 53/10, у даљем тексту: ЗПППА), у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на пренос апсолутних права је делатност Пореске управе, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи којима се успоставља постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у сваком конкретном случају надлежни порески орган цени чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе на пренос апсолутних права.

3. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права код размене станова којом физичко лице стиче први стан одговарајуће површине за његово породично домаћинство, а преноси право својине на стану неодговарајуће површине за његово породично домаћинство, уз доплату у новцу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 07-00-00002/2011-04 од 17.1.2011 . год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09 и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Непокретностима се, у смислу члана 2. став 1. Закона, сматрају: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и

рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови (члан 2. став 2. Закона).

Одредбом члана 24а став 1. Закона прописано је да се преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

Одредбом члана 25. став 1. Закона прописано је да је обвезник пореза на пренос апсолутних права продавац, односно преносилац права из члана 23. став 1. тач. 1), 2) и 4) Закона.

Према одредби члана 25. став 6. Закона, кад се апсолутно право преноси по основу уговора о размени, обвезник пореза је лице које је по одредбама ст. 1. до 5. тог члана обвезник пореза, за свако право из чл 23. до 24а Закона које се преноси.

Према одредби члана 31. став 1. тачка 13) Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се кад је обвезник Република Србија, аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе.

Према одредби члана 31а став 1. Закона, порез на пренос апсолутних права не плаћа се на пренос права својине на стану или породичној стамбеној згради, односно својинском уделу на стану или породичној стамбеној згради (у даљем тексту: стан) физичком лицу које купује први стан (у даљем тексту: купац првог стана), за површину која за купца првог стана износи до 40m² и за чланове његовог породичног домаћинства који од 1. јула 2006. године нису имали у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије до 15m² по сваком члану (у даљем тексту: одговарајући стан), под условом да:

1) је купац првог стана пунолетни држављанин Републике Србије, са пребивалиштем на територији Републике Србије;

2) купац првог стана од 1. јула 2006. године до дана овере уговора о купопродаји на основу кога купац стиче први стан, није имао у својини, односно сусвојини стан на територији Републике Србије.

Према томе, код преноса права својине на стану који изврши физичко лице које није обвезник пореза на додату вредност, по основу уговора о размени којом, као накнаду за пренос, стиче, како се наводи, први стан одговарајуће површине за његово породично домаћинство (у даљем тексту: стан одговарајуће површине), порез на пренос апсолутних права се плаћа. Физичко лице је обвезник пореза на пренос апсолутних права за пренос права својине који оно врши (тј. на стану који разменом преноси другом лицу).

На постојање пореске обавезе физичког лица, као преносиоца права својине, нису од утицаја наводи да је услов за стицање права својине на стану одговарајуће површине био пренос права својине на неодговарајућем стану у својини тог физичког лица, да је од добијања решења до уселења у станове одговарајуће површине протекло око седам година, да уговором о размени није уређена обавеза физичког лица да плати порез на пренос апсолутних права, те да физичко лице не би закључило уговор да је знало да ће бити дужно да плати порез на пренос који уговором врши.

Наиме, порез на пренос апсолутних права уређен је Законом, те нема основа да се правним послом уређује да ли постоји пореска обавеза и ко је обвезник пореза. Када стицалац права на стану уговором преузме измирење пореске обавезе на пренос апсолутних права (која је Законом установљена другој уговорној страни), то лице постаје солидарни јемац за измирење те обавезе, а не порески обвезник.

Лице које по основу уговора о размени преноси физичком лицу право својине на стану који не подлеже плаћању пореза на додату вредност (у конкретном случају, Војска Србије) обвезник је пореза на пренос апсолутних права за пренос који оно врши. То значи да се и на наведени пренос порез на пренос апсолутних права плаћа, осим у случајевима за које је чл. 31. до 31б Закона (па и чланом 31. став 1. тачка 13) Закона) прописано право на пореско ослобођење.

Министарство финансија напомиње да нема основа да физичко лице које преноси право својине на стану (па и стану неодговарајуће површине за његово породично домаћинство), ради стицања права својине на стану одговарајуће површине, оствари право на пореско ослобођење по основу куповине првог стана. Наиме, за пореско ослобођење нису испуњени прописани услови, имајући у виду да је физичко лице – стицалац права својине на стану одговарајуће површине, пре стицања права својине на том стану било власник стана у Републици Србији који уговором размењује, тако да се не може сматрати купцем првог стана у смислу члана 31а Закона.

Према одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09 и 53/10, у даљем тексту: ЗПППА), у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на пренос апсолутних права је делатност Пореске управе, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се успоставља постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у сваком конкретном случају надлежни порески орган цени чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе на пренос апсолутних права.

4. Да ли се плаћа порез на пренос апсолутних права на пренос права својине на стану по основу уговора о откупу стана, који је физичко лице – купац са продавцем закључило 30.7.1991. године, за који је надлежни порески орган сазнао у децембру 2010. године?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00333/2010-04 од 11.1.2011 . год.)

Према одредби члана 65. ст. 1. и 2. Закона о порезима и доприносима грађана („Сл. гласник СРС“, бр. 60/89), који је био у

примени од 1. јануара 1990. године до 31. децембра 1991. године, на промет непокретности и права плаћао се порез. Прометом непокретности и права, у смислу тог закона, сматрао се пренос уз накнаду права својине на непокретности, права на патенте (лиценце), права стварне службености, права на моделе и жигове, као и права ранијег сопственика на коришћење национализованог неизграђеног грађевинског земљишта.

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09 и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Ако уговор о преносу апсолутног права, уговор о закупу, одлука суда, односно решење надлежног управног органа или други правни основ преноса права из чл. 23. до 24а Закона, нису пријављени или су пријављени неблаговремено, сматраће се да је пореска обавеза настала даном сазнања надлежног пореског органа за пренос (члан 29. став 8. Закона).

Према одредби члана 45. став 2. Закона, не плаћа се порез на пренос апсолутних права на непокретности по одредбама овог закона на који се, по прописима који су били у примени када је основ преноса настао и пренос извршен у складу са прописима, а до ступања на снагу овог закона, овај порез није плаћао.

Одредбом члана 36. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 101/10) прописано је да ће се порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права, по основу уговора или другог акта закљученог до дана ступања на снагу тог закона, односно по основу одлуке суда која је постала правоснажна до дана ступања на снагу тог закона, односно по основу решења надлежног управног органа које је постало коначно до дана ступања на снагу тог закона, за који пореска обавеза није пријављена у прописаним роковима па је настала даном сазнања надлежног пореског органа након ступања на снагу тог закона, утврдити и платити применом

Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09).

С обзиром на то да се на пренос уз накнаду права својине на непокретности плаћао порез на промет непокретности и права у време када је закључен предметни уговор о откупу стана, као и да је пренос уз накнаду права својине на непокретности и сада и у време када је пореска обавеза настала (сазнањем надлежног пореског органа) био предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права, ако је надлежни порески орган за тај пренос сазнао у децембру 2010. године, на утврђивање пореске обавезе по основу пореза на пренос апсолутних права примениће се Закон о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07 и 5/09, у даљем тексту: ЗПИ).

Одредбом члана 31. став 1. тачка 4) ЗПИ прописано је да се порез на пренос апсолутних права не плаћа када физичко лице, откупом стамбене зграде или стана у друштвеној, односно државној својини са станарским правом, односно правом дугорочног закупа, стекне својину или сусвојину на тој згради или стану, сразмерно учешћу друштвеног, односно државног капитала у укупном капиталу преносиоца права.

Према томе, ако је на дан закључења уговора о откупу стана купац–физичко лице било носилац станарског права, односно права дугорочног закупа на том стану, а предметни стан на тај дан био у друштвеној, односно државној својини, порез на пренос апсолутних права се не плаћа, независно од рокова исплате откупне цене (одједном, у оброцима ...). Евентуална промена облика организовања продавца стана извршена након преноса права својине на стану, у складу са прописима, није од утицаја на остваривање права на пореско ослобођење применом одредбе члана 31. став 1. тачка 4) ЗПИ.

Према одредби члана 54. став 1. ЗПППА, у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на пренос апсолутних права је делатност Пореске управе, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима

се успоставља постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у сваком конкретном случају, надлежни порески орган на основу пружених доказа цени чињенично стање од утицаја на постојање пореске обавезе на пренос апсолутних права, односно на остваривање права на пореско ослобођење (што значи и да ли је физичко лице–купац стана на дан 30.7.1991. године био носилац станарског права, односно права дугорочног закупа на том стану, односно да ли је предметни стан на тај дан био у друштвеној, односно државној својини).

5. Да ли се плаћа порез на поклон у случају раскида уговора о поклону којим је мајка поклонила 1/2 стана ћерки, при чему ћерка није ступила у посед тог стана, с обзиром да је у корист мајке конституисано доживотно право становања у предметном стану?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00324/2010-04 од 11.1.2011 . год.)

Према одредби члана 14. став 1. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09 и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на наслеђе и поклон плаћа се на права на непокретности из члана 2. став 1. тач. 1) до 5) Закона, које наследници, односно поклонопримци наслеђују, односно приме на поклон.

Одредбом члана 2. став 2. Закона прописано је да се непокретностима, у смислу Закона, сматрају: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови.

Према одредби члана 14. став 5. Закона, поклоном, у смислу Закона, не сматра се пренос без накнаде права на непокретностима и покретним стварима из ст. 1. до 3. тог члана на

који се плаћа порез на додату вредност, у складу са прописима којима се уређује порез на додату вредност, независно од постојања уговора о поклону.

Према одредби члана 21. став 1. тачка 3) Закона, порез на наслеђе и поклон не плаћа наследник, односно поклонопримац другог наследног реда – на један наслеђени, односно на поклон примљени стан, ако је са оставиоцем односно поклонодавцем непрекидно живео у заједничком домаћинству најмање годину дана пре смрти оставиоца, односно пре пријема поклона.

Домаћинством, у смислу Закона, сматра се заједница живота, привређивања и трошења остварених прихода чланова те заједнице (члан 13. став 4. Закона).

Сходно члану 12. став 1. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС“, бр. 46/95 и 101/03) мајка се у односу на ћерку налази у другом наследном реду.

Према одредби члана 131. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, бр. 29/78 ... и 57/90 и „Сл. лист СРЈ“, бр. 31/93, 22/99 и 44/99), уговор се не може раскинути због неиспуњења незнатног дела обавезе.

Према томе, када уговор о поклону стана није у претежном делу испуњен, закључењем уговора којим се раскида тај уговорни однос, не настаје обавеза по основу пореза на поклон.

Међутим, када су права и обавезе уговорних страна – које нису обвезници пореза на додату вредност, из уговора о поклону стана у претежном делу испуњене, уговор о раскиду тог уговора, са пореског становишта, представља закључење „новог“ правног посла (у коме су уговорне стране промениле своје улоге: поклонодавац је постао поклонопримац, а поклонопримац – поклонодавац) на који се порез на поклон плаћа, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

У конкретном случају, ако је ћерка – поклонопримац 1/2 стана који је по основу уговора о поклону примила од своје мајке –

поклонодавца, уписала поклоњено право својине у земљишним или катастарским књигама, чиме је тај уговор у претежном делу извршен (тј. право својине на 1/2 стана пренето са мајке – поклонодавца на ћерку – поклонопримца), на уговор којим се раскида тај уговор о поклону порез на поклон се плаћа, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

Према томе, уколико је у конкретном случају мајка – стицалац права својине на 1/2 стана (по основу Уговора о раскиду Уговора о поклону) са ћерком као преносиоцем тог права непрекидно живела у заједничком домаћинству најмање годину дана пре закључења Уговора о раскиду Уговора о поклону, порез на поклон се не плаћа.

Међутим, када није испуњен услов прописан одредбом члана 21. став 1. тачка 3) Закона, односно када мајка као поклонопримац другог наследног реда није живела у заједничком домаћинству са ћерком као поклонодавцем најмање годину дана пре закључења Уговора о раскиду Уговора о поклону, порез на поклон се плаћа.

Према одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09 и 53/10, у даљем тексту: ЗПППА), у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на поклон је делатност Пореске управе, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се установљава постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

То значи да у сваком конкретном случају надлежни порески орган утврђује чињенично стање од утицаја на постојање и висину пореске обавезе на поклон, односно на евентуално остваривање права на пореско ослобођење.

6. Да ли се порез на пренос апсолутних права плаћа код конверзије права коришћења у право својине на грађевинском земљишту?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-03538/2010-04 од 11.1.2011 . год.)

Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09 и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Одредбом члана 2. став 2. Закона прописано је да се непокретностима, у смислу става 1. тог члана, сматрају: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови.

Преносом уз накнаду, у смислу члана 23. Закона, сматра се и стицање права својине и других права из члана 23. Закона на основу правоснажне судске одлуке или другог акта државног органа (члан 24. тачка 1) Закона).

Преносом уз накнаду, у смислу Закона, не сматра се пренос апсолутног права на који се плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност (члан 24а став 1. Закона).

Одредбама чл. 100. до 102. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 и 64/10, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи) уређена је конверзија права коришћења у право својине на грађевинском земљишту без накнаде, а одредбама чл. 103. до 108. конверзија права коришћења у право својине уз накнаду.

Према одредби члана 35. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 101/10, у даљем тексту: Закон о изменама и допунама), која је у примени од 1. јануара 2011. године, порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права, не плаћа се код конверзије права коришћења, односно права закупа, у право својине на

грађевинском земљишту, у складу са законом којим се уређују планирање и изградња.

Порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права, по основу уговора или другог акта закљученог до дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама, односно по основу одлуке суда која је постала правоснажна до дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама, односно по основу решења надлежног управног органа које је постало коначно до дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама, за који пореска обавеза није пријављена у прописаним роковима па је настала даном сазнања надлежног пореског органа након ступања на снагу овог закона, утврдиће се и платити применом Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09). У случају из става 1. тог члана неће се утврђивати порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права, код конверзије права коришћења, односно права закупа у право својине на грађевинском земљишту, у складу са законом којим се уређују планирање и изградња (члан 36. Закона и изменама и допунама).

Према томе, од 1. јануара 2011. године се код конверзије права коришћења, односно права закупа, у право својине на грађевинском земљишту у државној, односно јавној својини, у складу са Законом о планирању и изградњи, не плаћа порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права, независно од тога да ли је конверзија извршена без накнаде или уз накнаду, да ли је извршена по сили закона или на основу акта надлежног органа, као и да ли је акт државног органа (када се по основу тог акта утврђује право на конверзију) постао коначан од 1.1.2011. године или је постао коначан до 31.12.2010. године у случају када је пореска обавеза настала даном сазнања пореског органа за конверзију од 1.1.2011. године.

7. Да ли лице које је обвезник ПДВ које купује половне камионе и тракторе (у склоповима и целисти) од физичких и правних лица

која нису обвезници пореза на додату вредност, има обавезу плаћања пореза на пренос апсолутних права?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-003765/2010-04 од 11.1.2011 . год.)

Одредбом члана 20. став 2. Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 101/10, у даљем тексту: Закон о изменама Закона), која се примењује од 1. јануара 2011. године, из предмета опорезивања порезом на пренос апсолутних права изузети су мопед, мотокултиватор, трактор и радна машина.

Према одредби члана 36. став 1. Закона о изменама Закона, порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права, по основу уговора или другог акта закљученог до дана ступања на снагу тог закона, односно по основу одлуке суда која је постала правоснажна до дана ступања на снагу тог закона, односно по основу решења надлежног управног органа које је постало коначно до дана ступања на снагу тог закона, за који пореска обавеза није пријављена у прописаним роковима па је настала даном сазнања надлежног пореског органа након ступања на снагу овог закона, утврдиће се и платити применом Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09).

Према одредби члана 23. став 1. тачка 4) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09 и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на употребљаваном моторном возилу – осим на мопеду, мотокултиватору, трактору и радној машини, употребљаваном пловилу, односно употребљаваном ваздухоплову на сопствени погон осим државног.

Употребљавано моторно возило, употребљавано пловило, односно употребљавани ваздухоплов, у смислу Закона, јесте моторно возило, пловило, односно ваздухоплов које је најмање једанпут, у складу са прописима, било регистровано, уписано у

прописани уписник, односно у регистар или евиденцију ваздухоплова, на територији Републике Србије (члан 14. став 4. Закона).

Према одредби члана 25. став 1. Закона, обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из члана 23. став 1. тач. 1), 2) и 4) Закона.

Лице на које је пренето апсолутно право, односно поклонодавац, јемчи супсидијарно за плаћање пореза на пренос апсолутних права, односно за плаћање пореза на поклон. Лице на које је пренето апсолутно право, односно поклонодавац, који се уговором обавезао да плати порез на пренос апсолутних права, односно порез на поклон, јемчи солидарно за плаћање тог пореза (члан 42. Закона).

Према одредби члана 7. став 1. тач. 44) и 48) Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/09, 53/10), који се примењује од 10. децембра 2009. године, теретно возило је моторно возило са најмање четири точка, које је намењено за превоз терета, односно вршење рада на начин да се возилом не може превозити никакав други терет, односно вучу прикључних возила, чија је маса већа од 550 kg и чија највећа ефективна снага, односно највећа трајна номинална снага мотора је већа од 15 kW. Трактор је моторно возило које има најмање две осовине и које је првенствено намењено за вучење, гурање, ношење или погон измењивих прикључака за извођење првенствено пољопривредних, шумских или других радова и за вучу прикључних возила за трактор.

1. Према томе, пренос уз накнаду права својине на деловима и склоповима моторних возила није предмет опорезивања порезом на пренос апсолутних права.

2. Од 10. децембра 2009. године до 31. децембра 2010. године се на пренос уз накнаду права својине на трактору, који је најмање једанпут, у складу са прописима, био регистрован на територији Републике Србије, плаћао порез на порез на пренос апсолутних

права – уколико се на тај пренос није плаћао порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

На пренос уз накнаду права својине на употребљаваном трактору по основу уговора или другог акта закљученог од 10. децембра 2009. године до 31. децембра 2010. године, односно по основу одлуке суда која је постала правоснажна од 10. децембра 2009. године до 31. децембра 2010. године, односно по основу решења надлежног управног органа које је постало коначно од 10. децембра 2009. године до 31. децембра 2010. године, за који пореска обавеза није пријављена у прописаним роковима, па је настала даном сазнања надлежног пореског органа од 1. јануара 2011. године, порез на пренос апсолутних права се плаћа.

На пренос уз накнаду права својине на трактору по основу уговора или другог акта закљученог од 1. јануара 2011. године, односно по основу одлуке суда која је постала правоснажна од 1. јануара 2011. године, односно по основу решења надлежног управног органа које је постало коначно од 1. јануара 2011. године, порез на пренос апсолутних права се не плаћа (па ни у случају када је тај трактор био регистрован на територији Републике Србије).

3. На пренос уз накнаду права својине на теретном моторном возилу које је најмање једанпут у складу са прописима било регистровано на територији Републике Србије, плаћа се порез на порез на пренос апсолутних права – уколико се на тај пренос не плаћа порез на додату вредност, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност.

На пренос уз накнаду права својине на теретном моторном возилу које није најмање једанпут у складу са прописима било регистровано на територији Републике Србије, не плаћа се порез на пренос апсолутних права.

4. Купац трактора, односно теретног моторног возила, није обвезник пореза на пренос апсолутних права, већ јемац за

измирење пореске обавезе по том основу (када пренос права својине на том моторном возилу подлеже плаћању пореза на пренос апсолутних права), и то: солидарни – ако се уговором о купопродаји обавезао да ће измирити пореску обавезу, односно супсидијарни – ако се уговором о купопродаји није обавезао да ће измирити пореску обавезу по том основу.

Солидарно јемство значи да порески орган може, по свом избору, захтевати да пореску обавезу измири купац и без претходног покушаја да ту обавезу наплати од продавца.

5. Према одредби члана 54. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон и 53/10), у вези са чланом 39. став 2. Закона, утврђивање пореза на пренос апсолутних права је делатност Пореске управе, која се састоји у издавању управних аката, односно у предузимању законом прописаних радњи, којима се успоставља постојање појединачне пореске обавезе и одређују порески обвезник, пореска основица и износ пореске обавезе.

Дакле, у сваком конкретном случају, надлежни порески орган на основу пружених доказа цени чињенично стање од утицаја на постојање пореске обавезе на пренос апсолутних права (што значи и које моторно возило је предмет преноса, када је пореска обавеза настала, односно када је порески орган сазнао за пренос ...).

ПОРЕЗИ НА УПОТРЕБУ, ДРЖАЊЕ И НОШЕЊЕ ДОБАРА

1. Порез на употребу моторних возила на мотоцикле у складу са Законом о изменама и допунама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 101/10) који се примењује од 1. јануара 2011. године

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00467/2010-04 од 21.1.2011. год.)

Народна скупштина је 29. децембра 2010. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара (у даљем тексту: Закон). Закон је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“, бр. 101/10, а примењује се од 1. јануара 2011. године.

Када је у питању плаћање пореза на употребу моторних возила на мотоцикле, Законом је смањена висина пореза за мотоцикле чија је радна запремина мотора преко 750 cm³ (тако да од 1. јануара 2011. године за мотоцикле радне запремине мотора преко 750 до 1.100 cm³ износи 7.000 динара, а за мотоцикле радне запремине мотора преко 1.100 cm³ износи 10.000 динара.

Као и до сада, прописани износи пореза (за све мотоцикле) преко навршених пет година старости умањују се, и то за:

1) 15% – код мотоцикала преко пет до осам навршених година старости;

2) 25% – код мотоцикала преко осам до 10 навршених година старости;

3) 40% – код мотоцикала преко 10 навршених година старости.

Од 1. јануара 2011. године и за мотоцикле старости 20 и више година порез на употребу моторних возила износи 20% од прописаног износа пореза на употребу моторних возила из члана 4. ст. 1. и 2. Закона.

Такође, уведено је пореско ослобођење за мотоцикле на електрични погон (члан 5. став 1. тачка б) Закона).

2. Да ли се плаћа порез на употребу моторних возила код издавања саобраћајне дозволе, односно регистрационе налепнице, за теретно возило чија је највећа дозвољена маса 3.500 kg?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-00041/2011-04 од 17.1.2011. год.)

Одредбом члана 2. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 43/04, 132/04, 112/05, 114/06, 118/07, 114/08, 31/09, 106/09, 95/10 и 101/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се порез на употребу моторних возила плаћа код издавања саобраћајне дозволе, односно регистрационе налепнице (у даљем тексту: регистрација) за моторна возила, који се врше у складу са прописима којима се уређује безбедност саобраћаја на путевима, и то: путничких возила, теретних возила чија је највећа дозвољена маса мања од 3,5t, мотоцикала, мотоцикала са бочним седиштем и тешких трицикала.

Путничким возилом, односно теретним возилом чија је највећа дозвољена маса мања од 3,5t, односно мотоциклом, односно мотоциклом са бочним седиштем, односно тешким трициклом, сматрају се путничко возило, теретно возило чија је највећа дозвољена маса мања од 3,5t, односно мотоцикл, односно мотоцикл са бочним седиштем, односно тешки трицикл (у даљем тексту: моторно возило), према прописима којима се уређује безбедност саобраћаја на путевима.

Према одредби члана 3. Закона, обвезник пореза из члана 2. Закона је правно и физичко лице на чије се име моторно возило региструје, ако Законом није друкчије уређено.

Према одредби члана 7. став 1. тачка 44) Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС“, бр. 41/09 и 53/10, у даљем тексту: Закон о безбедности саобраћаја), теретно возило је моторно возило са најмање четири точка, које је намењено за превоз терета, односно вршење рада на начин да се возилом не може превозити никакав други терет, односно вучу прикључних возила, чија је маса већа од 550kg, и чија највећа ефективна снага, односно највећа трајна номинална снага мотора је већа од 15kW.

Маса возила је маса празног возила са свим пуним резервоарима и прописаном опремом. Носивост возила је маса до које се возило може оптеретити према декларацији произвођача, при чему се у ту масу рачуна и вертикално оптерећење које возило прима од прикључног возила. Највећа дозвољена маса возила је збир масе возила и носивости возила (члан 7. став 1. тач. 57), 58) и 59) Закона о безбедности саобраћаја).

Дакле, од 1. јануара 2011. године порез на употребу моторних возила се плаћа код издавања саобраћајне дозволе, односно регистрационе налепнице за путничка возила, за теретна возила чија је највећа дозвољена маса мања од 3,5t, за мотоцикле, за мотоцикле са бочним седиштем и за тешке трицикле.

С тим у вези, код издавања саобраћајне дозволе, односно регистрационе налепнице за теретно возило чија је највећа дозвољена маса једнака 3,5t; или већа, порез на употребу моторних возила се не плаћа.

3. Да ли се плаћа порез на употребу пловила у случају када пловила представљају основно средство за обављање делатности привредног друштва?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-03730/2010-04 од 10.1.2011. год.)

Према одредби члана 13. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01 ...

и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на употребу пловила плаћа се на чамце, бродове и јахте, са моторним погоном, као и на плутајуће објекте – угоститељске објекте (у даљем тексту: пвило).

Чамцем, бродом, јахтом, односно плутајућим објектом, у смислу Закона, сматрају се чамац, брод, јахта, односно плутајући објекат у смислу закона којим се уређују пловидба и луке на унутрашњим водама (члан 13. став 2. Закона).

Одредбом члана 13а Закона прописано је да пореска обавеза настаје код уписа пловила у уписник и код сваког продужавања важности бродског сведочанства, односно пловидбене дозволе, односно плутајуће дозволе, које се врши у складу са прописима којима се уређују пловидба и луке на унутрашњим водама, ако Законом није друкчије прописано.

Одредбом члана 15а Закона, која је у примени од 1. јануара 2011. године, прописано је да се порез на употребу пловила не плаћа на бродове и на плутајуће објекте – угоститељске објекте, који обвезнику непосредно служе за обављање његове регистроване делатности.

Према одредби члана 16. став 3. Закона, упис пловила, односно продужење важности бродског сведочанства, односно пловидбене дозволе, односно плутајуће дозволе, у уписник може се извршити само уз доказ о плаћеном порезу на употребу пловила у прописаном износу, или уз доказ да брод, односно плутајући објекат – угоститељски објекат пореском обвезнику непосредно служи за обављање његове регистроване делатности.

Доказом да брод, односно плутајући објекат – угоститељски објекат пореском обвезнику непосредно служе за обављање његове регистроване делатности сматрају се оверена копија документа на основу кога је извршена регистрација, односно извод о регистрованом податку, издат од надлежног органа који садржи делатност пореског обвезника за чије обављање је потребно поседовање објекта, са приложеном овереном изјавом пореског обвезника, односно његовог овлашћеног лица, о броју и врсти, односно врстама бродова у складу са чланом 15. Закона, односно о броју и површини плутајућих објеката – угоститељских објеката, који обвезнику

непосредно служе за обављање његове регистроване делатности, са знаком врсте делатности. Овере, односно извод, не могу бити старији од шест месеци у односу на дан подношења захтева за упис у уписник, односно за продужење важности бродског сведочанства, односно пловидбене дозволе, односно плутајуће дозволе (члан 16. став 4. Закона).

Дакле, од 1. јануара 2011. године порез на употребу пловила не плаћа се на бродове и на плутајуће објекте – угоститељске објекте који обвезнику непосредно служе за обављање његове регистроване делатности, уколико обвезник пореза о томе пружи прописане доказе из члана 16. став 4. Закона, органу надлежном за упис пловила у уписник, односно за продужење важности бродског сведочанства, односно пловидбене дозволе, односно плутајуће дозволе.

4. Могућност ослобођења од пореза на регистровано оружје – на неограничени број оружја које обвезник добије на поклон као награду од Војске Србије, односно од органа надлежног за унутрашње послове Републике Србије, као и на трофејно оружје

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00744/2010-04 од 10.1.2011. год.)

1. Према одредби члана 24. став 1. Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 43/04, 132/04, 112/05, 114/06, 118/07, 114/08, 31/09, 106/09, 95/10 и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на регистровано оружје за које је издато одобрење, односно оружни лист за држање оружја, плаћа се у годишњем износу, и то за: аутоматску пушку 9.970 динара, полуаутоматску пушку 3.990 динара.

Порез на оружје за личну безбедност за које је издат оружни лист за држање оружја, односно оружни лист за држање и дозвола за ношење оружја плаћа се у годишњем износу, и то за: оружје за које је издат оружни лист за држање оружја 2.700 динара, оружје за које је издат оружни лист за држање и дозвола за ношење оружја 13.460 динара (члан 24. став 2. Закона).

Према одредби члана 3. Закона о оружју и муницији („Сл. гласник РС“, бр. 9/92, 53/93, 67/93, 48/94, 44/98, 39/03, 85/05 и 101/05), према намени и посебним врстама, у смислу тог закона, оружје се дели на:

1) оружје за личну безбедност, које чине пиштољи и револвери из члана 2. став 2. тачка 1) тог закона, калибра 5,6mm и већег калибра;

2) ловачко оружје, које чине ловачке пушке разних калибара са олученим и неолученим цевима;

3) спортско оружје, које чине пушке, пиштољи и револвери великог калибра, подешени за спортске сврхе, малокалибарске пушке и револвери и малокалибарски пиштољи калибра 5,6mm, са ивичним паљењем и са олученим или неолученим цевима, ваздушне пушке и ваздушни пиштољи и револвери и оружје са тетивом;

4) трофејно оружје, које чине ватрено и хладно оружје, које се чува из устанака и ослободилачких ратова или које представља лични или породични трофеј власника;

5) старо оружје, које чине пушке, револвери, сабље, мачеви и друго оружје које више није у употреби, а има историјску или уметничку вредност;

6) комбиновано оружје, које чини оружје са две или више олучених или неолучених цеви различитог калибра.

С обзиром на то да трофејно оружје није предмет опорезивања порезом на регистровано оружје, нема основа да се уведе ослобођење од пореске обавезе која није уведена за ту врсту оружја.

2. Овај захтев да се за регистровано оружје добијено као награда у вршењу службе укине ограничење за остваривање права на пореско ослобођење само на једно регистровано оружје, за које је прописана најнижа висина пореза, има карактер иницијативе коју ће Министарство финансија размотрити код наредних измена и допуна Закона.

ПОРЕСКИ ПОСТУПАК И ПОРЕСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

1. Да ли је суд или јединица локалне самоуправе надлежна за наплату накнаде из односа насталог закључењем уговора о коришћењу дела јавног пута ради постављања рекламне табле између управљача јавног пута и корисника, којим је уређено да неплаћање накнаде представља разлог за престанак уговора и којим се, у случају спора, уговара судска надлежност, односно на наплату накнаде за постављање рекламних табли, рекламних panoа, уређаја за сликовно или звучно обавештавање или оглашавање на путу, односно поред тог пута?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-03375/2010-04 од 20.1.2011. год.)

Одредбом члана 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 53/10, у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да се тим законом уређује поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода на које се тај закон примењује, права и обавезе пореских обвезника, регистрација пореских обвезника и пореска кривична дела и прекршаји. ЗПППА се образује Пореска управа, као орган управе у саставу Министарства финансија и уређују њена надлежност и организација.

Према члану 2. ЗПППА, тај закон примењује се на све јавне приходе које наплаћује Пореска управа, ако другим пореским законом није друкчије уређено (у даљем тексту: порез). ЗПППА се примењује и на камате по основу доспелог, а неплаћеног пореза и трошкове поступка принудне наплате пореза (у даљем тексту: споредна пореска давања).

Чланом 2а став 1. ЗПППА прописано је да се тај закон примењује и на порез и споредна пореска давања које на основу закона наплаћује јединица локалне самоуправе.

Код утврђивања, наплате и контроле пореза и споредних пореских давања из члана 2а став 1. ЗПППА, као и код подношења захтева за покретање прекршајног поступка за пореске прекршаје, надлежни орган јединице локалне самоуправе има права и обавезе које по овом закону има Пореска управа, осим права и обавеза које се односе на:

- 1) идентификацију и регистрацију пореских обвезника;
- 2) процену пореске основице методом парификације и методом унакрсне процене;
- 3) откривање пореских кривичних дела;
- 4) решавање у другом степену у пореским стварима;
- 5) остала права и обавезе Пореске управе садржане у одредбама члана 160. тач. 9), 11б) и 12), чл. 161, 164 и 167–170. ЗПППА.

Према томе, ЗПППА се примењује на принудну наплату пореза који наплаћује Пореска управа, као и на принудну наплату пореза који, на основу закона, наплаћује јединица локалне самоуправе. На принудну наплату потраживања јединице локалне самоуправе по основу облигационог односа, којим је за случај спора уговорена судска надлежност, не примењује се ЗПППА.

Министарство финансија напомиње да су чланом 6, у вези са чланом 60. Закона о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, у даљем тексту: Закон) прописани изворни приходи јединица локалне самоуправе које јединица локалне самоуправе у целости утврђује, наплаћује и контролише почев од 1. јануара 2007. године.

2. Да ли је Пореска управа надлежна за принудну наплату новчаних казни које Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности изриче органима власти у поступку административног извршења својих решења?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-01557/2010-04 од 20.1.2011. год.)

Одредбом члана 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон и 53/10, у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да се тим законом уређује поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода на које се тај закон примењује, права и обавезе пореских обвезника, регистрација пореских обвезника, пореска кривична дела и прекршаји, као и образује Пореска управа (као орган управе у саставу Министарства финансија) и уређују њена надлежност и организација.

Сходно члану 2. ЗПППА, ЗПППА се примењује на све јавне приходе које наплаћује Пореска управа, ако другим пореским законом није друкчије уређено (у даљем тексту: порез). ЗПППА се примењује и на камате по основу доспелог, а неплаћеног пореза и трошкове поступка принудне наплате пореза (у даљем тексту: споредна пореска давања).

Према члану 160. тач. 4), 14) и 15) ЗПППА, Пореска управа врши редовну и принудну наплату пореза и споредних пореских давања, обавља друге послове у складу са законом, као и друге послове на основу закључених уговора уз накнаду, у складу са законом.

Према одредби члана 1. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Сл. гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10, у даљем тексту: Закон о слободном приступу информацијама), ради остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја којима располажу органи јавне власти, тим законом се установљава Повереник за информације од

јавног значаја (у даљем тексту: Повереник), као самосталан државни орган, независан у вршењу своје надлежности.

Одредбом члана 28. ст. 2. и 4. Закона о слободном приступу информацијама, административно извршење решења Повереника спроводи Повереник принудом (принудном мером, односно новчаном казном), у складу са законом којим се уређује општи управни поступак. Ако Повереник не може спровести своје решење на начин из става 2. тог члана, Влада му на његов захтев пружа помоћ у поступку административног извршења тог решења – применом мера из своје надлежности, односно обезбеђивањем извршења решења Повереника непосредном принудом.

Према члану 265. Закона о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Сл. гласник РС“, бр. 30/10, у даљем тексту: ЗОУП), извршење решења спроводи се административним путем (административно извршење), а у случајевима предвиђеним тим законом – судским путем (судско извршење).

Према члану 266. ЗОУП, извршење ради испуњења неновчаних обавеза извршеника спроводи се административним путем. Извршење ради испуњења новчаних обавеза спроводи се судским путем. Изузетно, извршење ради испуњења новчаних обавеза из примања на основу радног односа може се спровести административним путем по пристанку извршеника (административна забрана).

Одредбама члана 267. ст. 1. и 2. ЗОУП прописано је да административно извршење спроводи орган који је ствар решавао у првом степену, ако посебним прописом није друкчије одређено. Ако је прописано да административно извршење не може спровести орган који је управну ствар решавао у првом степену, а посебним прописом није одређен орган који је за то овлашћен, извршење спроводи надлежни државни орган на чијем се подручју

налази пребивалиште, односно боравиште или седиште извршеника, ако законом није друкчије одређено.

Према одредби члана 14. став 1. тачка 7) Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/09, 73/10 и 101/10, у даљем тексту: Закон о буџетском систему), јавни приходи су и остали приходи.

Осталим јавним приходима из члана 14. став 1. тачка 7) Закона о буџетском систему сматрају се и приходи од новчаних казни изречених у кривичном, прекршајном и другом поступку који се води пред државним органом и одузета имовинска корист у том поступку (члан 19. тачка 5) Закона о буџетском систему).

Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна („Сл. гласник РС“, 20/07, 25/07–исправка, 37/07, 63/07, 25/08, 50/08, 3/09, 26/09, 37/09, 64/09, 110/09, 11/10, 31/10, 40/10, 101/10), између осталог, прописан је рачун за уплату јавних прихода – 743123 – Приходи од новчаних казни које Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности изриче органима јавне власти у поступку административног извршења својих решења.

Иако приход од новчаних казни које Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности изриче органима јавне власти у поступку административног извршења својих решења представља јавни приход, ни Законом о слободном приступу информацијама, ни ЗПППА, није изричито уређено да је његова наплата у надлежности Пореске управе, нити да се принудна наплата тог јавног прихода спроводи сходном применом ЗПППА.

Према томе, за принудну наплату тог јавног прихода надлежна је Пореска управа уколико је таква надлежност Пореске управе уговорена сходно члану 160. ЗПППА у складу са законом, као и ако је Влада то уредила својим актом донетим на захтев Повереника за пружање помоћи у поступку административног извршења његових решења.

3. Да ли је Пореска управа надлежна за принудну наплату накнаде за коришћење грађевинског земљишта и осталих изворних прихода јединице локалне самоуправе?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-06-00079/2009-04 од 17.1.2011. год.)

1. Одредбом члана 1. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02 ... 53/10, у даљем тексту: ЗПППА) прописано је да се тим законом уређује поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода на које се тај закон примењује, права и обавезе пореских обвезника, регистрација пореских обвезника и пореска кривична дела и прекршаји.

Према члану 2. ЗПППА, тај закон примењује се на све јавне приходе које наплаћује Пореска управа, ако другим пореским законом није друкчије уређено (у даљем тексту: порез). ЗПППА се примењује и на камате по основу доспелог, а неплаћеног пореза и трошкове поступка принудне наплате пореза (у даљем тексту: споредна пореска давања).

Чланом 2а став 1. ЗПППА прописано је да се тај закон примењује и на порез и споредна пореска давања које на основу закона наплаћује јединица локалне самоуправе.

Код утврђивања, наплате и контроле пореза и споредних пореских давања из члана 2а став 1. ЗПППА, као и код подношења захтева за покретање прекршајног поступка за пореске прекршаје, надлежни орган јединице локалне самоуправе има права и обавезе које по овом закону има Пореска управа, осим права и обавеза које се односе на:

- 1) идентификацију и регистрацију пореских обвезника;
- 2) процену пореске основице методом парификације и методом унакрсне процене;
- 3) откривање пореских кривичних дела;
- 4) решавање у другом степену у пореским стварима;
- 5) остала права и обавезе Пореске управе садржане у одредбама члана 160. тач. 9), 11б) и 12), чл. 161, 164 и 167–170. ЗПППА.

Ако је другим законом питање из области коју уређује ЗПППА уређено на друкчији начин, примењују се одредбе ЗПППА (члан 3. став 1. ЗПППА).

Одредбом члана 160. тачка 7а) ЗПППА прописано је да Пореска управа одлучује о жалбама изјављеним против решења донетих у пореском поступку од стране надлежних органа јединица локалне самоуправе.

Чланом 6. Закона о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, у даљем тексту: Закон) прописани су изворни приходи јединица локалне самоуправе у које се, сходно тач. 1), 3) и 5), убрајају порез на имовину (осим пореза на пренос апсолутних права и пореза на наслеђе и поклон), локалне комуналне таксе и накнада за коришћење грађевинског земљишта.

Одредбом члана 30. Закона уређено је да се у погледу начина утврђивања самодоприноса, обрачунавања, застарелости, наплате, рокова за плаћање, обрачуна камате и осталог што није посебно прописано тим законом, сходно примењују одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Јединица локалне самоуправе у целости утврђује, наплаћује и контролише јавне приходе из члана 6. Закона почев од 1. јануара 2007. године (члан 60. Закона).

Одредбом члана 220. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09 и 64/10) уређено је да се накнада за коришћење грађевинског земљишта плаћа у складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03 и 34/06), док се наведена накнада не интегрише у порез на имовину.

Чланом 77. став 6. Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 47/03 и 34/06, у даљем тексту: Закон о планирању и изградњи) уређено је да се принудна наплата накнаде из ст. 1. и 2. тог члана врши по прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација.

Према томе, ЗПППА се примењује на све јавне приходе које наплаћује Пореска управа, што значи и у случају када

Пореска управа наплаћује јавни приход који се у целости уступа јединицама локалне самоуправе (на пример, порез на наслеђе и поклон, порез на пренос апсолутних права ...).

Имајући у виду да јединица локалне самоуправе на основу закона наплаћује порез на имовину (осим пореза на пренос апсолутних права и пореза на наслеђе и поклон), код утврђивања, наплате и контроле тог пореза и споредних пореских давања по том основу, као и код подношења захтева за пореске прекршаје по том основу, надлежни орган јединице локалне самоуправе има права и обавезе које по ЗПППА има Пореска управа, осим права и обавеза побројаних у тач. 1) до б) члана 2а став 2. ЗПППА.

Такође, одредбе ЗПППА се примењују у поступку утврђивања, наплате и контроле оних јавних прихода за које је општим актом, којим се ти јавни приходи уводе, уређена сходна примена одредаба ЗПППА – само у делу у коме је та сходна примена уређена. На пример, Законом је прописана сходна примена ЗПППА у погледу начина утврђивања самодоприноса, обрачунавања, застарелости, наплате, рокова за плаћање, обрачуна камате и осталог што није посебно прописано тим законом, што значи да се одредбе ЗПППА примењују и у односу на самодопринос – само у делу у коме је то чланом 30. Закона уређено.

С обзиром на то да је Законом о планирању и изградњи уређено да се принудна наплата накнаде за коришћење грађевинског земљишта врши по прописима којима се уређује порески поступак и пореска администрација, код принудне наплате те накнаде надлежни орган сходно примењује одредбе ЗПППА.

2. У складу са чланом 2б став 2. ЗПППА, одредбе ЗПППА којима се уређује пренос права својине на покретним и непокретним стварима на Републику Србију у поступку принудне наплате јавних прихода који припадају буџету Републике Србије, сходно се примењују и на пренос права својине на покретним и

непокретним стварима на јединицу локалне самоуправе у поступку принудне наплате изворних јавних прихода јединице локалне самоуправе.

Према томе, за спровођење принудне наплате накнаде за коришћење грађевинског земљишта, као изворног прихода јединице локалне самоуправе, није потребна претходна сагласност Републике Србије.

4. Да ли је услед уплата пореских обавеза вршених у 2010. години порески обвезник изгубио право на отпис ненаплаћених пореских обавеза из претходног периода за чији престанак, због застарелости, је поднео захтев надлежном пореском органу пре уплата у 2010. години?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 413-00-3710/2010-04 од 17.1.2011. год.)

Према одредби члана 23. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон и 53/10, у даљем тексту: ЗПППА), пореска обавеза престаје:

- 1) наплатом пореза (плаћањем, компензацијом или давањем уместо плаћања у складу са законом);
- 2) застарелошћу пореза;
- 3) отписом пореза;
- 4) на други законом прописани начин.

Према одредби члана 70. став 2. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09 и 72/09–др. закон) која се, у вези са чланом 52. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“,

бр. 53/10), примењивала до 31. децембра 2010. године, распоред уплаћеног износа вршио се по следећем редоследу:

- 1) трошкови наплате;
- 2) казна;
- 3) камата;
- 4) износ главне пореске обавезе.

Ако порески обвезник дугује плаћање више врста пореза, а уплаћени износ није довољан за плаћање укупног пореског дуга, поједине врсте пореза наплаћују се по редоследу њиховог доспевања. Код пореза из става 3. тог члана који доспевају истовремено, наплата се врши сразмерно учешћу појединог пореза у укупно доспелом пореском дугу (члан 70. ст. 3. и 4. ЗПППА).

Према члану 114. ст. 1. и 3. ЗПППА, право Пореске управе на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година од дана када је застарелост почела да тече. Застарелост права на наплату пореза и споредних пореских давања почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је обавеза пореског дужника доспела за плаћање.

Одредбама члана 114д ЗПППА, које су у примени од 8. јула 2007. године, уређено је да се застарелост прекида сваком радњом Пореске управе предузетом против пореског дужника у циљу утврђивања и наплате пореза и споредних пореских давања. После прекида застарелост почиње тећи изнова, а време које је протекло пре прекида не рачуна се у законом одређени рок за застарелост.

Према одредби члана 114ж ЗПППА, право на утврђивање, наплату, повраћај, рефакцију, као и намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза, увек застарева у року од десет година од истека године у којој је порез требало утврдити или наплатити, односно у којој је извршена преплата.

Дакле, право Пореске управе на наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година почев од првог

дана наредне године од године у којој је обавеза дужника доспела на плаћање, при чему се од 8. јула 2007. године застарелост прекида сваком радњом Пореске управе (али не и радњом пореског обвезника) предузетом против дужника у циљу наплате пореза и споредних пореских давања.

С тим у вези, нема основа да због уплате пореске обавезе извршене у 2010. години, порески обвезник изгуби право на престанак ненаплаћених пореских обавеза по истом основу из претходног периода, због застарелости, за који је поднео захтев надлежном пореском органу пре те уплате.

Уколико у конкретном случају није било прекида застарелости од 8. јула 2007. године, право Пореске управе на наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година почев од првог дана наредне године од године у којој је обавеза дужника доспела на плаћање.

Уколико је у конкретном случају било прекида застарелости, тј. ако је Пореска управа после 8. 7. 2007. године предузимала радње ради наплате пореза и споредних пореских давања, право Пореске управе на наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година рачунајући од 1. јануара наредне године од године у којој је дошло до прекида застарелости, а увек у року у року од десет година од истека године у којој је порез требало утврдити или наплатити.

У сваком конкретном случају надлежни порески орган утврђује да ли је пореска обавеза застарела (имајући у виду датум њене доспелости, да ли је било прекида застарелости од 8. јула 2007. године ...) и ако јесте – утврђује престанак пореске обавезе по том основу.

Ако пореска обавеза није застарела, независно од тога што је обвезник поднео захтев за њихов престанак по том основу, распоред уплаћеног износа који је извршен у 2010. години вршио се на трошкове наплате (ако их је било), потом на казне (ако их је било), потом на камату (до њеног измирења), а преостали износ на главну обавезу.

5. Достављање пореских аката и опомена за плаћање пореза

(Мишљење Министарства финансија, бр. 430-03-00312/2010-04 од 12.1.2011. год.)

1. Према одредби члана 23. став 1. тачка 1) Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09 и 101/10, у даљем тексту: Закон), порез на пренос апсолутних права плаћа се код преноса уз накнаду права својине на непокретности.

Непокретностима се, у смислу члана 2. став 1. Закона, сматрају: земљиште, стамбене и пословне зграде, станови, пословне просторије, гараже, зграде и просторије за одмор и рекреацију и други грађевински објекти, односно њихови делови.

Према томе, порез на пренос апсолутних права плаћа се и код сваког преноса уз накнаду права својине на стану као посебном делу стамбене зграде која није уписана у земљишним и катастарским књигама, за који је правни основ настао пре почетка примене закона којим се уређује порез на додату вредност, осим у случајевима за које је Законом прописано право на пореско ослобођење.

2. Порез на пренос апсолутних права утврђује се решењем пореског органа (члан 39. став 2. Закона). Порез на пренос апсолутних права плаћа се у року од 15 дана од дана достављања решења (члан 40. Закона).

Према одредбама члана 36. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Сл. гласник РС“, бр. 80/02, 84/02–исправка, 23/03–исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05–др. закон, 62/06–др. закон, 61/07, 20/09, 72/09–др. закон и 53/10, у даљем тексту: ЗПППА), порески акти у писменом облику достављају се на начин уређен тим законом.

Порески акти сматрају се достављеним када се уруче пореском обвезнику, његовом законском заступнику, пореском пуномоћнику или заступнику по службеној дужности.

Ако је порески обвезник физичко лице, односно предузетник, порески акти сматрају се достављеним и када се уруче пунолетном члану домаћинства, у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, или лицу запосленом код предузетника.

Достављање се, у смислу овог закона, сматра уредним и када лица из ст. 2. и 3. тог члана одбију да приме или потпишу пореске акте, ако лице које је вршило достављање о томе сачини службену белешку.

Ако достављање на начин из ст. 2-4. тог члана није могло бити извршено, сматраће се извршеним када се порески акти пошаљу препорученом пошиљком преко поште или електронским путем преко е-мејла, на адресу пореског обвезника унету у пријаву за регистрацију или у последњу пореску пријаву.

Достава извршена на начин из става 5. тог члана сматра се извршеном истеком трећег дана од дана предаје пореског акта пошти, односно даном наведеним у е-мејл повратници код слања пореског акта електронским путем.

Одредбом члана 75. став 2. ЗПППА прописано је да се на дуговани порез и споредна пореска давања камата обрачунава почев од наредног дана од дана доспелости.

Према томе, у сваком конкретном случају надлежни порески орган утврђује кад је обвезнику у складу са чланом 36. ЗПППА достављено решење којим му је утврђен порез на пренос апсолутних права, односно када истиче партициони рок од 15 дана (који почиње да тече од дана достављања решења) за плаћање утврђене пореске обавезе (од ког рока се на дуговани порез и споредна пореска давања обвезнику обрачунава камата).

3. Према одредби члана 25. став 1. Закона обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, односно преносилац права из члана 23. став 1. тач. 1), 2) и 4) Закона.

Одредбом члана 42. став 2. Закона прописано је да лице на које је пренето апсолутно право, односно поклонодавац, који се

уговором обавезао да плати порез на пренос апсолутних права, односно порез на поклон, јемчи солидарно за плаћање тог пореза.

Дакле, обвезник пореза на пренос уз накнаду права својине на непокретности (па и стану) уређен је Законом, па се не може мењати вољом уговорних страна. Сагласно томе, на пренос уз накнаду права својине на стану по основу уговора о купопродаји стана обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, а купац је јемац за измирење те пореске обавезе, и то: солидарни – ако се уговором о купопродаји обавезао да ће измирити пореску обавезу, односно супсидијарни – ако се уговором о купопродаји није обавезао да ће измирити пореску обавезу по том основу. Солидарно јемство значи да порески орган може, по свом избору, захтевати да пореску обавезу измири лице на које је апсолутно право пренето, и без претходног покушаја да ту обавезу наплати од продавца, односно преносиоца права.

Према томе, у конкретном случају, за пренос права својине на стану који је продат обвезник пореза на пренос апсолутних права је продавац, а купац стана је солидарни јемац за измирење те обавезе – ако се уговором о купопродаји обавезао да ће платити порез на пренос апсолутних права. То значи да порески орган може, по свом избору, захтевати да пореску обавезу измири продавац или купац. Наиме, није порескоправно питање, већ је ствар облигационих односа између продавца и купца стана зашто купац није измирио обавезу коју је уговором преузео.

4. Сагласно члану 34. став 2. ЗПППА, порески управни акт којим Пореска управа решава о појединачним правима и обавезама пореског дужника из порескоправног односа, су пореско решење и закључак.

Одредбама члана 71. ст. 1. и 2. ЗПППА прописано је да ће пореском обвезнику који, у целости или делимично, није о доспелости платио порез, односно споредно пореско давање осим у случају из члана 74. став 6. тачка 1) ЗПППА, Пореска управа послати опомену о врсти и износу пореза, односно споредних пореских давања доспелих за наплату, којом му налаже да доспели

износ плати одмах, а најкасније у року од пет дана од дана пријема опомене, са обрачунатом каматом од дана издавања опомене до дана уплате доспелог пореза, односно споредних пореских давања. Опомена из става 1. тог члана садржи и поуку пореском обвезнику да у року од пет дана може са Пореском управом да расправи спорна питања у вези врсте и износа пореза, односно споредних пореских давања доспелих за наплату.

Према томе, опомена за плаћање пореза, донета у смислу члана 71. став 1. ЗПППА, не представља порески управни акт (имајући у виду да опоменом порески орган не решава о појединачним правима и обавезама пореског дужника, нити се у односу на њу утврђује доспелост пореског дуга), већ предузимање ЗПППА прописаних радњи ради оцене оправданости спровођења поступка принудне наплате пореског дуга.

Стога није дозвољена жалба против опомене, те чињеница да је, како се наводи, продавац стана примио опомену која није била ковертирана, и коју није лично примио ни он ни чланови његовог домаћинства, није могла имати за последицу „губљење могућности за достављање законских приговора и жалби у року“.

5. Према члану 114. ст. 1. и 3. ЗПППА, право Пореске управе на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година од дана када је застарелост почела да тече. Застарелост права на наплату пореза и споредних пореских давања почиње да тече од првог дана наредне године од године у којој је обавеза пореског дужника доспела за плаћање.

Према одредбама члана 114д ЗПППА, које су у примени од 8. јула 2007. године, застарелост се прекида сваком радњом Пореске управе предузетом против пореског дужника у циљу утврђивања и наплате пореза и споредних пореских давања. После прекида застарелост почиње тећи изнова, а време које је потекло пре прекида не рачуна се у законом одређени рок за застарелост.

Дакле, право Пореске управе на наплату пореза и споредних пореских давања застарева за пет година почев од првог

дана наредне године од године у којој је обавеза дужника доспела на плаћање, при чему се од 8. јула 2007. године застарелост прекида сваком радњом Пореске управе предузетом против дужника у циљу наплате пореза и споредних пореских давања.

Уколико је у конкретном случају било прекида застарелости, тј. како се наводи, Пореска управа је после 8.7.2007. године предузимала радње ради наплате пореза на пренос апсолутних права утврђеног решењем од 15.4.2003. године слањем опомене за плаћање пореског дуга која је примљена 4.6.2008. године, право Пореске управе на наплату пореза и других споредних пореских давања застарева за пет година рачунајући почев од 1. јануара наредне године од године у којој је дошло до прекида застарелости. Сходно томе, у конкретном случају пореска обавеза по основу пореза на пренос апсолутних права није застарела.

Министарство финансија напомиње да, према одредби члана 114ж ЗПППА, право на утврђивање, наплату, повраћај, рефакцију, као и намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза, увек застарева у року од десет година од истека године у којој је порез требало утврдити или наплатити, односно у којој је извршена преплата.

У сваком конкретном случају надлежни порески орган утврђује чињенично стање од утицаја на доспелост пореске обавезе, прекид застарелости и евентуалну застарелост пореске обавезе на коју се порески обвезник позива.

ТАКСЕ

1. Да ли се наплаћују републичке административне таксе за списе и радње у поступку легализације бесправно подигнутог објекта?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00058/2010-04 од 13.1.2011. год.)

Одредбом члана 2. ст. 1. до 4. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ... 35/10, у даљем тексту: Закон) прописано је да се за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње код органа, плаћају таксе по одредбама тог закона. Износи такси прописани су Тарифом републичких административних такси. Тарифа садржи Одељак А и Одељак Б. У Одељку А Тарифе прописане су таксе које се плаћају за списе и радње органа у Републици Србији.

Органи јесу институције, државни органи и организације, органи покрајинске аутономије и локалне самоуправе када врше поверене послове, као и предузећа, привредна друштва и друге организације којима је поверено вршење јавних овлашћења (члан 1а тачка 3) Закона.

Одредбом члана 1а тачка 1) Закона прописано је да „захтев“ јесте предлог, пријава, молба и други поднесак, укључујући и поднеске поднете на обрасцу, односно саопштење које се упућује органу, као и усмено обраћање органу, којим се покреће поступак код органа.

Према одредби члана 11. став 1. Закона, такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано.

У Одељку А Тарифе републичких административних такси Тарифни број 1. прописна је такса за захтев, ако тим законом није друкчије прописано, у износу од 210 динара.

Тарифним бројем 9. у Одељку А Тарифе прописана је такса за решење, ако Законом није друкчије прописано.

У Одељку А Тарифе, између осталог, прописани су и износи републичких административних такси за списе и радње у области просторног планирања и изградње (Тарифни бр. 163. до 171), као и износи републичких административних такси за списе и радње у области премера и катастра непокретности (Тарифни бр. 216. до 218).

Према томе, републичка административна такса се плаћа у прописаном износу у Тарифи републичких административних такси, за захтев и за списе и радње код органа које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано, осим у случајевима за које је Законом прописано право на таксено ослобођење.

Министарство финансија напомиње да су Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09 и 81/09) и

Правилником о критеријумима за одређивање накнаде у поступцима легализације, критеријумима за објекта за које се не може накнадно издати грађевинска дозвола, као и о садржини техничке документације и садржини и начину издавања грађевинске дозволе за објекте који су предмет легализације („Сл. гласник РС“, бр. 89/09 и 5/10) прописани, између осталог, и поступак легализације и критеријуми за одређивање накнаде у поступцима легализације.

Такође, Министарство финансија наглашава да је Уредбом о висини накнаде за коришћење података премера и катастра и пружање услуга Републичког геодетског завода („Сл. гласник РС“, бр. 45/02 и 15/10) прописана висина накнада које Републички геодетски завод наплаћује за списе и радње које обавља у оквиру своје надлежности.

Стога, Министарство финансија наглашава да није у надлежности Сектора за фискални систем Министарства да тумачи висину накнада које Републички геодетски завод наплаћује у поступку легализације бесправно подигнутих објеката, сходно Закону о државном премеру и катастру и уписима права на непокретностима („Сл. гласник РС“, бр. 83/92 ... 25/02), као ни да тумачи висину накнада које у поступку легализације бесправно подигнутих објеката наплаћује орган надлежан за издавање грађевинске и употребне дозволе за објекте који су предмет легализације, сходно Закону о планирању и изградњи.

Такође, Министарство финансија напомиње да је одредбом члана 9. Закона о финансирању локалне самоуправе („Сл. гласник РС“, бр. 62/06) прописано да скупштина јединице локалне самоуправе може увести локалне административне

таксе за списе и радње у управним стварима, као и за друге списе и радње које органи јединице локалне самоуправе издају, односно обављају у оквиру послова из своје надлежности. Јединица локалне самоуправе не може увести локалну административну таксу за списе и радње из надлежности органа за које је законом којим се уређују републичке административне таксе прописано плаћање републичких административних такси.

ЦАРИНЕ

1. Царинско складиштење

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00010/2011-17 од 28.1.2011. год.)

1. Одредбама члана 289. став 1. тачка 2. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. гласник РС“, бр. 93/10) прописано је да је складиште типа Б јавно складиште код кога одговорност сноси корисник складишта.

Чланом 112. став 1. тачка 1. Царинског закона („Сл. гласник РС“, бр. 18/10) прописано је да царински орган одобрава царински поступак са економским дејством само лицима која пруже све потребне гаранције да ће се правилно спроводити поступак.

Одредбама члана 115. став 1. истог Закона прописано је да царински орган може да захтева да се за робу која је у царинском поступку са одлагањем положи обезбеђење да би се обезбедила наплата царинског дуга који би могао настати у вези с том робом.

Такође, одредбама члана 134. Царинског закона прописано је да царински орган, поред обезбеђења из члана 115. овог закона, може да захтева од држаоца складишта да положи обезбеђење да ће испунити обавезе из члана 131. истог закона (да се роба смештена у царинском складишту не узима испод царинског

надзора; за испуњење обавеза које произилазе из поступка царинског складиштења робе; за испуњење посебних услова садржаних у одобрењу за управљање складиштем).

Према одредбама члана 132. овог закона, у одобрењу за управљање јавним складиштем може се одредити да је за обавезе из члана 131. став 1. тач. 1) или 2) овог закона одговоран искључиво корисник складишта.

Имајући у виду наведено, царински орган може захтевати од корисника складишта типа Б полагање обезбеђења при стављању робе у одговарајући поступак. Али исто тако, узимајући у обзир члан 226. истог закона, којим је прописано да ако према царинским прописима полагање обезбеђења није обавезно, царински орган може да захтева полагање обезбеђења ако оцени да није сигурно да ће плаћање царинског дуга или царинскога дуга који би могао настати бити благовремено извршено, као и претходно наведене одредбе Закона, на царинском органу је да, у зависности од околности конкретног случаја, као и имајући у виду резултате анализе ризика, процени да ли је потребно полагање обезбеђења од држаоца складишта или не.

Уколико је царински орган при издавању одобрења држања царинског складишта типа Б проценио да је за ово складиште довољно обезбеђење корисника, потребно је да редовно врши контролу односно да редовно врши процену да ли положено обезбеђење може обезбедити обавезе које произилазе из поступка складиштења.

2. Даље, одредбама Уредбе које се односе на царинско складиштење није прецизирано да се царинска складишта типа Б могу отворати само у непосредној близини царинских органа, али ако је могућност спровођења царинског надзора одлучујући елемент за доношење одлуке по захтеву за отварање царинског складишта, иста би могла бити отворана у близини царинског органа.

3. Одредбама члана 276. Уредбе, прописано је, између осталог, да царински орган у одобрењу одлучује да ли се и под којим условима се роба или производи у поступку са одлагањем плаћања могу премештати између различитих места или између просторија различитих корисника одобрења без завршетка поступка, као и да премештање није могуће ако је место отпреме или допреме робе царинско складиште типа „Б“.

Значи, овим чланом су прописани услови о премештању робе која је у неком поступку са одлагањем, па, сходно томе, уколико је роба у поступку са одлагањем (нпр. у поступку активног оплемењивања) не може се иста, у току или по завршетку поступка са одлагањем, премештати из места (складишта односно просторија) где се већ налази, у складиште типа Б.

Тачније, у овом члану није реч о премештању робе у оквиру царинског складишта типа Б.

4. Тумачећи одредбе члана 289. став 2. Уредбе које се односе на приватна царинска складишта и остале одредбе које се односе на царинско складиштење, заједно, којима није прописана обавеза доказивања власништва над простором намењеним за царинско складиште, мишљење Министарства финансија је да појам „власника складишта“ треба тумачити мало шире, односно у смислу и држаоца складишта, па би у том случају уговор о закупу могао бити један од правних основа за отварање приватних складишта, под условом да је закуп уговорен за период на који се одобрење односи.

Такође, према ставу 2. истог члана могућа је консигнациона и комисиона продаја у приватним складиштима. Треба напоменути да се, према одредби члана 291. Уредбе, објекти царинског складишта или складишни простори не могу користити за продају робе на мало, осим у случајевима који су прописани ставом 3. истог члана.

5. Што се тиче питања да ли је приликом оцене испуњености услова за одобравање царинског складишта типа Д потребно прибавити одобрење царинског органа за спровођење поједностављених поступака на основу књиговодствених извештаја или такво одобрење није услов за одобрење царинског складишта типа Д, Министарство финансија указује да је, према одредбама члана 289. став 2. тачка 1. Уредбе, прописано, између осталог, да је приватно складиште – складиште типа Д, код кога се роба ставља у слободан промет на основу књиговодствених извештаја, при чему су меродавне карактеристике, царинска вредност и количина роба утврђени у тренутку стављања робе у поступак складиштења. Такође је одредбама члана 233. став 3. исте уредбе прописано да се за окончање поступка царинског складиштења могу применити поједностављени поступци за стављање робе у слободан промет, извоз или поновни извоз. Ставом 4. тачка 3. истог члана утврђено је да, изузетно од наведеног, издавање одобрења за царинско складиште типа Д укључује и одобрење за декларисање робе на основу књиговодствених исправа за стављање робе у слободан промет. Ово значи да је за одобравања држања овог типа складишта потребно да подносилац захтева претходно прибави одобрење за спровођење поједностављеног поступка стављања у слободан промет на основу књиговодствене исправе, робе која ће бити предмет складиштења. Захтев за одобрење за спровођење поменутог поједностављеног поступка може се поднети истом царинском органу истовремено са захтевом за одобрење држања царинског складишта типа Д.

6. Узимајући у обзир одредбе члана 226. Царинског закона, на царинском органу је да, у зависности од околности конкретног случаја, као и имајући у виду резултате анализе ризика, процени да ли је потребно полагање обезбеђења (и том случају одреди висину обезбеђења) или не.

При утврђивања висине обезбеђења царински орган може вршити процену према очекиваним залихама робе, њеној процењеној вредности, периоду задржавања у складишту, као и према другим мерилима које процени да су релевантни за утврђивање висине обезбеђења.

На крају, Министарство финансија напомиње да Царински закон прописује поступке са одлагањем (члан 110) у које спада и поступак царинског складиштења и за које, по правилу, не настаје царински дуг, па сходно томе царински орган може, а не мора тражити обезбеђење за наплату царинског дуга (члан 115. Закона). С друге стране, у поступку стављања робе у слободан промет, у поступку активног оплемењивања са системом повраћаја, као и у поступку привременог увоза са делимичним ослобођењем од плаћања увозних дажбина, због природе самих поступака (јер се ради о поступцима у којима, по правилу, настаје царински дуг), а у циљу сигурне наплате царинског дуга, царински орган би посебно требало да обрати пажњу и тражи полагање обезбеђења.

2. Снабдевање бродова и пловила за разоноду

(Мишљење Министарства финансија, бр. 483-00-00008/2011-17 од 25.1.2011. год.)

Снабдевање бродова и пловила за разоноду регулисано је чл. 499. до 506. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом. У Уредби је посебно обрађено снабдевање страних и домаћих путничких бродова који саобраћају са иностранством, страних и домаћих теретних бродова који саобраћају у међународном водном транспорту, као и страних пловила за разоноду.

У Уредби је прописано ограничење снабдевања цигаретама и жестоким алкохолним пићем и за стране и домаће путничке бродове који саобраћају са иностранством, стране и

домаће теретне бродове који саобраћају у међународном водном транспорту, као и за страна пловила за разоноду.

Количина робе којом се снабдева посада ограничена је и утврђује се према формули максимална количина предметне робе по члану посаде пута дан задржавања на царинском подручју Републике Србије (чл. 503, 504. и 506. Уредбе).

Међутим, чланом 505. Уредбе прописано је да страни и домаћи путнички бродови који саобраћају са иностранством, као и страни и домаћи теретни бродова који саобраћају у међународном водном транспорту могу да се снабдеју и залихама које су веће од потребе потрошње на броду до следећег пристаништа, односно луке у којој брод пристаје, односно до изласка брода са царинског подручја Републике Србије под условом да се наведена роба (вишак залиха) смести у просторије на броду на које царински орган ставља царинска обележја.

3. Полагање обезбеђења за транзит робе у водном транспорту

(Мишљење Министарства финансија, бр. 110-00-32/2011-17 од 19.1.2011. год.)

Чланом 123. Царинског закона из 2003. године било је предвиђено да се обезбеђење за поступак транзита неће захтевати у случају превоза поштом или ваздушним саобраћајем, превоза железницом и преноса цевоводом или далеководом. Док је чланом 283. Уредбе о царински дозвољеном поступању са царинском робом, пуштању царинске робе и наплати царинског дуга, која је донета на основу овог закона, било још изричито предвиђено да се поред случајева из члана 123. Царинског закона, обезбеђење не полаже ни у случајевима транзита робе Дунавом.

Имајући у виду обавезу Републике Србије, дефинисану чланом 41. Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између ЕЗ, с једне стране и РС, с друге стране, да

хармонизује своје прописе са прописима ЕУ, приступило се доношењу нових царинских прописа који би били усклађени са одговарајућим прописима ЕУ.

У марту 2010. године усвојен је нови Царински закон („Сл. гласник РС“, бр. 18/2010) који је у потпуности усклађен са Царинским законом ЕУ, а од 1. јануара 2011. године на снази је и нова Уредба о царински дозвољеном поступању с робом („Сл. гласник РС“, бр. 93/2010), којом се детаљније разрађују законске одредбе, а која је и суштински и организационо у потпуности усклађена са Уредбом за спровођење Царинског закона ЕУ (Commission Regulation (EEC) No 2454/93).

Нови царински прописи су донели и нека нова решења. Конкретно, што се тиче полагања обезбеђења за транзит робе Дунавом, новим прописима, тачније ни Царинским законом, ни Уредбом о царински дозвољеном поступању с робом није изричито прописано да није обавезно полагање обезбеђења за робу која се допрема и отпрема Дунавом, али исто тако није прописано ни да је обавезно. Ово из разлога што ни прописи ЕУ не садрже ову одредбу. Међутим, битна новина у области полагања обезбеђења за плаћање царинског дуга, у односу на раније важеће царинске прописе, јесте та што је новим прописима царинском органу дата могућност да не захтева полагање обезбеђења ако прописом није предвиђено обавезно полагање обезбеђења. Наиме, чланом 115. новог Царинског закона прописано је да царински орган може да захтева да се за робу која је у царинском поступку са одлагањем (у које, између осталих, спада и поступак транзита) положи обезбеђење да би се обезбедила наплата царинског дуга који би могао настати у вези с том робом. Чланом 226. истог закона прописано је да ако према царинским прописима полагање обезбеђења није обавезно, царински орган може да захтева полагање обезбеђења ако оцени да није сигурно да ће плаћање царинског дуга или царинскога дуга који би могао настати бити благовремено извршена. Што би, даље, значило да је на царинском органу да, у зависности од околности конкретног случаја, као и

имајући у виду резултате анализе ризика, процени да ли је потребно полагање обезбеђења или не.

Чињеница да је чланом 482. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом изричито прописано да у случајевима у којима се одобрава коришћење робног манифеста, односно јединственог робног манифеста као декларације за поступак транзита није потребно положити обезбеђење за плаћање царинског дуга, не искључује могућност царинског органа да не захтева полагање обезбеђења, ако процени да не постоји ризик од наплате евентуално насталог дуга.

Приликом одлучивања о томе да ли ће захтевати полагање обезбеђења за транзит робе Дунавом, које Царинским законом није обавезно, царински орган ће ценити поузданост учесника у поступку. Имајући у виду да у периоду од 2004. до 2011. године полагање обезбеђења за транзит робе Дунавом изричито није било потребно, као један од основних показатеља поузданости учесника у поступку може послужити управо поступање ових учесника у том периоду. Наиме, ако није настајао царински дуг или, пак, пије било проблема у наплати царинског дуга насталог у поступку транзита Дунавом у овом периоду, то би био довољан показатељ да је у питању поуздана странка, те да нема потребе за полагањем обезбеђења. Такође, уколико странка није прекршајно одговарала за повреду царинских прописа у претходном периоду или су ти прекршаји незнатни, односно, уколико је странка сарађивала са царинским органима у претходном периоду, тј. редовно извршавала своје обавезе у царинском поступку, то би све били показатељи поузданости те странке, тако да у тим случајевима захтевање полагања обезбеђења, према мишљењу Министарства финансија, не би било оправдано. Министарство финансија сматра, такође, да би при одлучивању о обавези полагања обезбеђења требало имати у виду и Конвенцију о режиму пловидбе Дунавом („Сл. лист ФНРЈ“, бр. 8/49 и „Сл. лист СРЈ – Међународни уговори“, бр. 6/98), чија примена је, имајући у виду члан 16. Царинског закона, обавезна. Наиме, чланом 26. ове Конвенције

прописано је да царински, санитарни и полицијски прописи треба да буду такве природе да не ометају пловидбу, тако да се и одредбе новог Царинског закона и нове Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом, имају тумачити у том смислу.

4. Могућност окончања поступка активног оплемењивања по генералном одобрењу из 2009. године стављањем материјала у непромењеном стању у поступак царинског складиштења

(Мишљење Министарства финансија, бр. 011-00-00613/2010-17 од 13.12.2010. год.)

Од маја 2010. године у примени је нови Царински закон („Сл. гласник РС“, бр. 18/10). Чланом 308. тог закона прописано је да ће царински поступци који су започети пре дана почетка примене овог закона бити окончани у складу са прописима који су важили до дана почетка примене овог закона. У конкретном случају то би значило да се поступак активног оплемењивања који је започет по основу одобрења из 2009. године, када је на снази још увек био стари Царински закон („Сл. гласник РС“, бр. 73/03 ... 9/10–одлука УС), има окончати у складу са одредбама тог закона.

Одредбом члана 139. тог закона прописан је поступак активног оплемењивања за страну робу за коју се не плаћа царина нити подлеже мерама трговинске политике, а намењена је поновном извозу у облику добијених производа (систем одлагања). Роба се ставља у поступак активног оплемењивања на основу одобрења. Одобрење даје царински орган на писани захтев лица које врши или организује активно оплемењивање.

На основу члана 142. ст. 1, 2. и 4. наведеног закона, царински орган, за спровођење овог поступка, одређује рок у коме се добијени производи морају извести или се морају поновно извести, односно у коме се мора захтевати други царински дозвољен поступак или употреба. Приликом одређивања рока царински орган узима у обзир време потребно за обављање активног

оплећења и отпрему добијених производа и уговорне обавезе носиоца одобрења.

Царински орган може продужити рок на основу благовременог и оправданог захтева носиоца одобрења, с тим да укупан рок не може бити дужи од 12 месеци. Рок почиње да тече од дана стављања робе у поступак активног оплећења и требало би да буде назначен у одобрењу за примену поступка активног оплећења.

Што се тиче окончања поступка активног оплећења, правило је да се добијени производи и роба у непромењеном стању морају поново извести (члан 144. став 1). Изузетно, поступак активног оплећења може се окончати и стављањем добијених производа и робе у непромењеном стању у слободну зону, стављањем у поступак царинског складиштења или стављањем у слободан промет (члан 144. став 2).

На крају, Министарство финансија још напомиње да, према новом Царинском закону који је у примени од маја ове године, царински орган одређује рок у коме се производи добијени у поступку активног оплећења морају извести или се морају поновно извести, односно у коме се мора захтевати други царински дозвољен поступак или употреба. Приликом одређивања тог рока узима се у обзир време потребно за обављање активног оплећења и отпремања добијених производа, али овај закон, за разлику од Царинског закона из 2003. године, не прописује максимално трајање овог рока од 12 месеци.

БУЏЕТСКИ СИСТЕМ

1. Да ли ребалансом може поново да се утврди нови максимални износ текуће буџетске резерве уколико до момента ребаланса буде распоређен износ текуће буџетске резерве од максималних 1,5% прихода и примања од продаје нефинансијске имовине?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 401-00-1728/2010 од 24.1.2011. год.)

Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС“, бр. 54/09, 73/10 и 101/10), чланом 69, утврђено је ограничење текуће буџетске резерве, и то у обиму на највише 1,5% укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за буџетску годину.

Приликом тумачења наведене одредбе, посебно њене примене приликом израде ребаланса, неопходно је имати у виду и одредбе члана 61. Закона (ст. 12, 13. и 14), којима је предвиђена одређена флексибилност буџета.

Наиме, ако у току године дође до промене околности која не угрожава утврђене приоритете унутар буџета, Влада, односно надлежни извршни орган локалне власти, може донети одлуку да се износ апропријације који није могуће искористити, пренесе у текућу буџетску резерву и може се користити за намене које нису предвиђене буџетом или за намене за које нису предвиђена средства у довољном обиму (став 12. наведеног члана).

Међутим, законодавац је ограничио могућност промена апропријација у току године које чини извршна власт, тако што је регулисао да укупан износ преусмеравања не може бити већи од износа разлике између буџетом одобрених средстава текуће буџетске резерве и максимално могућег износа средстава текуће буџетске резерве утврђеног овим законом (став 13. истог члана). Ово из разлога што је, у складу Законом, апропријација од стране Народне скупштине, односно скупштине локалне власти, актом о буџету, дато овлашћење Влади, односно надлежном извршном органу локалне власти, за трошење јавних средстава до одређеног износа и за одређене намене за буџетску годину.

Такође, регулисано је да у обрачун максимално могућег износа средстава текуће буџетске резерве утврђеног овим законом на годишњем нивоу не укључује се износ средстава настао као последица промене апропријација насталих услед преноса овлашћења, затим промене апропријација насталих услед престанка постојања корисника буџетских средстава, као и услед другачије организације на начин да се од једног образује више корисника буџетских средстава (став 14. истог члана).

У складу са наведеним, као и чињеницом да се у оквиру буџета део планираних прихода не распоређује унапред, већ се задржава на име текуће буџетске резерве, чија се средства користе за непланиране сврхе за које нису утврђене апропријације или за сврхе за које се у току године покаже да апропријације нису биле довољне, у случају да је актом о буџету планиран и реализован максимални износ текуће буџетске резерве, ребалансом се не може утврдити њен нови максимални износ од 1,5% прихода и примања од продаје нефинансијске имовине.

Наиме, у супротном би био нарушен интегритет буџетског система, а самим тим било би угрожено остварење циљева буџетског система, као и приликом планирања и извршења буџета поштовање принципа, и то, пре свега, јавности, потпуности, тачности и јединствене буџетске класификације.

Министарство финансија напомиње да је неопходно да корисници буџетских средстава, полазећи од својих Уставом и законом утврђених надлежности, изврше реалну процену потребних средстава, како би остварили алокацијску ефикасност која подразумева могућност успостављања приоритета унутар буџета.

Уједно, Министарство финансија казује да „начин рачунања“ обима текуће буџетске резерве није супротан одредбама које се односе на њено утврђивање. У складу са наведеним одредбама Закона о буџетском систему, планирани обим текуће буџетске резерве из оригиналног буџета, плус планирани износ текуће буџетске резерве из ребаланса и плус преусмеравање уштеда на појединим апропријацијама преко текуће буџетске резерве, укупно не може, на годишњем нивоу, да пређе 1,5% укупних прихода и примања од продаје нефинансијске имовине.

ПОДСЕТНИК
ФИНАНСИЈСКИ ПРОПИСИ ДОНЕТИ
У ЈАНУАРУ МЕСЕЦУ 2011. ГОДИНЕ

УРЕДБЕ

Уредба о изменама и допунама Уредбе о накнадама за регистрацију финансијских извештаја, давање података из Регистра финансијских извештаја и података о бонитету правних лица и предузетника, као и накнадама за друге услуге које Агенција за привредне регистре пружа у поступку вођења тог регистра	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 2 од 18. јануара 2011.
--	--

ПРАВИЛНИЦИ

Правилник о измени и допуни Правилника о одређивању царинских органа за царинење одређених врста робе или спровођење одређених поступака	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 1 од 14. јануара 2011.
Правилник о изменама и допунама Правилника о стицању звања и добијању дозволе за обављање послова брокера, инвестиционог саветника и портфолио менаџера	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 1 од 14. јануара 2011.
Правилник о изменама и допунама Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна о Контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 24. јануара 2011.
Правилник о методологији израде годишњег извештаја о додељеној државној помоћи	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 24. јануара 2011.
Правилник о допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом и без права на одбитак претходног пореза	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.

ОДЛУКЕ

Одлука о утврђивању садржине обрасца Извештаја који банке достављају Агенцији (за осигурање депозита) и начина и рокова обрачуна и наплате премије осигурања депозита	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 1 од 14. јануара 2011.
Одлука о измени Одлуке о динамичи давања дозвола за приређивање посебних игара на срећу у играчницама	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 2 од 18. јануара 2011.
Одлука о обавезној резерви банака код Народне банке Србије	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 24. јануара 2011.
Одлука о изменама Одлуке о условима и начину одобравања кредита за одржавање дневне ликвидности банака на основу залог хартија од вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 24. јануара 2011.
Одлука о изменама Одлуке о условима и начину одобравања банкама краткорочних кредита за ликвидност на основу залог хартија од вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 24. јануара 2011.
Одлука о изменама Одлуке о ограничењима појединих облика депоновања и улагања средстава техничких резерви и о највишим износима појединих депоновања и улагања гарантне резерве друштва за осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 24. јануара 2011.
Одлука о изменама Одлуке о условима за стицање звања овлашћеног актуара	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 24. јануара 2011.

УПУТСТВА

Упутство о измени Упутства за спровођење Одлуке о условима и начину одобравања банкама краткорочних кредита за ликвидност на основу залог хартија од вредности	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 3 од 24. јануара 2011.
--	--

ОСТАЛО

Усклађени износи накнаде из члана 32. став 3., члана 40. став 3, члана 45. став 1. тачка 4) и члана 54. став 3. Закона о дувану	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.
Усклађени износ посебне накнаде из члана 70. став 2. Закона о дувану	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.
Усклађени динарски износ из члана 13. ст. 3. и 4. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање стопом раста цена на мало у 2010. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.
Усклађени динарски износи акциза из чл. 12, 12а и 40г Закона о акцизама стопом раста цена на мало у 2010. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.
Усклађени динарски неопорезиви износи пореза на доходак грађана из члана 9. став 1. тач. 9), 12) и 13), члана 15а став 2, члана 18. став 1. тач. 1), 2), 4), 5), 6) и 7), члана 21а, члана 83. став 5. тачка 1) и члана 101а ст. 1, 3. и 4. Закона о порезу на доходак грађана стопом раста цена на мало у 2010. години	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.
Износ месечне основице доприноса за обавезно здравствено осигурање за лица за која се средства за уплату доприноса обезбеђују у буџету републике за 2011. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање за осигуранике из чл. 25, 26. и 27. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање за 2011. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.
Износ најниже месечне основице доприноса за обавезно социјално осигурање	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.
Износ процењене највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2011. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.
Износ највише годишње основице доприноса за обавезно социјално осигурање за 2010. годину	<i>Сл. гласник РС</i> , бр. 4 од 28. јануара 2011.

ПРОПИСИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И СВЕТСКЕ ЦАРИНСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

COMMISSION REGULATION (EU) No 1155/2010 of 1 December 2010 concerning the classification of certain goods in the Combined Nomenclature УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕУ) број 1155/2010 од 1. децембра 2010. године у вези са сврставањем одређених роба према Комбинованој номенклатури	Сл. гласник РС, бр. 2 од 18. јануара 2011.
Одлука о сврставању робе коју је донео Комитет за Хармонизовани систем Светске царинске организације на свом 29. заседању маја 2002. године	Сл. гласник РС, бр. 2 од 18. јануара 2011.

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

336

БИЛТЕН: службена објашњења и стручна
мишљења за примену финансијских прописа,
главни уредник Вук Ђоковић. – Год.32,бр.
1 / 2 (1992) – . – Београд: Министарство
финансија Републике Србије,
1992-. – 20 цм

Месечно. –
ISSN 0354-3242 = Билтен, службена
објашњења и стручна мишљења за примену
финансијских прописа
COBISS. SR-ID 43429132